A°. 1853. — N°. 232.

Opregte Haarlemsche Zaturdagsche Courant

van 1 October.

[*Bij* N°. 232 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 27 September.

Tusschen heden en donderdag wordt de courier uit Konstantinopel gewacht, welke tijding moet aanbrengen van den uitslag der jongste pogingen van den oostenrijkschen gezant, den heer *v. Bruck*, bij het bestuur der Verhevene Porte, ten gevolge der hem laatstelijk toegezonden instructien.

Den 25sten is alhier een engelsche kabinets-courier aangekomen, die onmiddelijk de reis naar Konstantinopel heeft vervolgd. De britsche gezant wordt in het laatst van de week uit Ollmütz terug gewacht. De fransche gezant heeft zich niet derwaarts begeven.

BERLIJN, 28 September.

Prins *Frederik der Nederlanden* is nog niet uit Petersburg teruggekomen. Het stoomschip is denkelijk door tegenwind opgehouden.

— Men meldt uit Petersburg, van den 22sten, dat de kwartier-meester voor de lokale bemoeijingen, generaal *Golizyn II*, op last des Keizers, onder de bevelen is geplaatst van den generalen kwartier-meester van het leger; 't welk als een bewijs werd geacht, dat men op het uitbreken van den oorlog bedacht zou zijn. — Bij de oefeningen van de russische vloot in de Oost-zee zijn drie eskaders, te zamen 63 bodems tellende, door den Keizer in oogenschouw genomen.

— Uit Ollmütz wordt gemeld, dat de britsche gezant, na eene conferentie met graaf *Nesselrode*, een bijzonder gehoor heeft gehad bij den Keizer van Rusland. — Den 24sten hebben de beide Keizers met den *Prins van Pruissen* eene langdurige bijeenkomst gehad, welke hunne ministers hebben bijgewoond. — Men beweert, dat van de zijde van den Keizer van Rusland is verklaard, dat Z. M. zich niet meer gebonden acht door het Weener-ontwerp, vermits zijne goedkeuring aan hetzelve was verleend in de veronderstelling, dat ook de onvoorwaardelijke goedkeuring van de Porte op dit ontwerp zou zijn gevolgd.

VAN DEN RIJN, 29 September.

Men meldt uit Rusland, dat de Keizer eenige wijzigingen heeft bevolen, ten aanzien der laatste heffing van manschap voor het leger. De Israëliten alleen moeten de van hun gevorderde manschap onverminderd leveren.

— Het dorp Schonungen, niet verre van Schweinfürth, is den 26sten geheel in de asch gelegd; zelfs de kerk is daarbij niet verschoond gebleven. Behalve veel vee, zijn daar ook menschen bij omgekomen.

PARIJS, 28 September.

De hier ter stede uitkomende dagbladen deelen thans nadere bijzonderheden mede, omtrent de laatste gebeurtenissen in de Levant, welke aanleiding hebben gegeven tot het binnenloopen in de Dardanellen van eene vereenigde engelsche en fransche scheepsmagt. In het half-officiële dagblad *la Patrie* leest men te dien aanzien het navolgende:

„ Uit de Besica-baai zijn, onder dagteekening van den 16den September, nadere berigten ontvangen, waaruit blijkt, dat destijds het fransche eskader aldaar nog voor anker lag. De toestand van de vloot was goed en de gezondheid der bemanning voldoende. Eene volkomene overeenstemming en wederzijdsche gevoelens van welwillendheid werden steeds waargenomen tusschen die bemanning en de equipagie van het engelsche eskader.

„ Op den 11den hebben de bevelhebbers der beide eskaders depeches ontvangen van de fransche en engelsche gezanten, inhoudende, dat, nademaal men vreesde voor onlusten in Konstantinopel op den 15den September, den dag op welken het Beirams-feest inviel, de vlootvoogden werden gelast, om vier oorlogschepen in de Dardanellen te doen binnenloopen, ter bescherming der Europeanen. Tevens werden aan die bevelhebbers de noodige firmans toegezonden, om de Dardanellen te kunnen doorzeilen.

„ De admiraals *Hamelin* en *Dundas* hebben zich onverwijld verstaan en besloten tot het afzenden eener divisie van vier stoom-fregatten, die onder de bevelen zou worden geplaatst van den schout-bij-nacht *le Barbier de Tinan*, welke bij het fransche eskader van de Levant het bevel voert, onder het opper-commando van den vice-admiraal *Hamelin*.

„ De vier voor den togt naar Konstantinopel aangewezene fregatten waren, voor Frankrijk: de schepen *Gomer*, de vlag voerende van den schout-bij-nacht *le Barbier de Tinan*, en *Mogador*; voor Engeland de schepen: *Furious*, van 400 p. kr. en *Tiger*, mede van 400 p. kr.

„ In den nacht van den 11den op den 12den hadden deze gezamenlijke fregatten den togt aangenomen. Thans zijn zij voor anker bij het arsenaal in de haven van Konstantinopel. Het is reeds bekend, dat de dag van den 15den in de grooste orde is afgeloopen. Het gebeurde heeft te Konstantinopel en in de baai van Besica geenszins een zoo diepen indruk gemaakt als in het westelijk Europa."

Verder blijkt het meer en meer met zekerheid uit de thans door de voornaamste hier uitkomende dagbladen medegedeelde berigten, dat het binnenzeilen in de Dardanellen der fransche en engelsche oorlogschepen voornamelijk een gevolg is geweest van den stap, waartoe eenige Ulema's waren overgegaan, en de spanning, welke daardoor in Konstantinopel is te weeg gebragt. Sommige berigten houden in, dat de Christenen, wel ver van gedurende het Beirams-feest te zijn blootgesteld geweest aan beleedigingen, integendeel met eene zekere voorkomendheid van de zijde der turksche bevolking zijn bejegend. Algemeen houdt men het hier voor zeker, dat de vier stoomfregatten weldra zullen zijn gevolgd door de overige schepen der vereenigde eskaders. Zelfs de schrijvers van het *Journal des Débats* zijn niet vreemd van het gevoelen, dat beide eskaders thans reeds met al de schepen voor Konstantinopel zijn aangekomen.

Men maakt de opmerking, dat de staatkundige toestand, wel is waar, zeer ingewikkeld is en blijft, maar dat de hoop op het behoud van den vrede nog geenszins geheel is vervlogen; — dat zelfs, ingeval de mogendheden de handhaving van den vrede niet opregt mogten wenschen, het vergevorderde jaargetijde het onverwijld uitbreken der vijandelijkheden onmogelijk zou maken. Voor de aanstaande lente zal er bezwaarlijk iets op eene afdoende wijze kunnen worden beslist. Men vleit zich dat de opgewondenheid van lieverlede zal bedaren en de, door de diplomatie gedurende den winter aantewenden, krachtige pogingen tot oplossing van de bestaande bezwaren, een gewenscht gevolg zullen hebben.

De toestand van onzekerheid zal inmiddels nog lang kunnen aanhouden en de beurslieden waren heden nog al bekommerd. Daar ter plaatse werd verzekerd, dat de heeren *v. Kisseleff* en *v. Hatzfeldt*, de russische en pruissische vertegenwoordigers te Parijs, bij den minister van Buitenlandsche Zaken, den heer *Drouin de Lhuys*, een protest hadden doen indienen tegen het binnenloopen in de Dardanellen der divisie, onder de bevelen van den Schout-bij-nacht *le B. de Tinan*. Het ontbreekt niet aan personen, die geen geloof slaan aan dit gerucht. Als meer waarschijnlijk wordt het berigt beschouwd, dat lord *Westmoreland* en de heer *de Bourqueney*, de engelsche en fransche gezanten te Weenen, van hunne Regeringen last hebben bekomen, om daar ter stede op nieuw onderhandelingen aanteknoopen, welke zullen kunnen leiden tot eene vredelievende vereffening der nu laatstelijk weder gerezene bezwaren.

— Het ontgaat hier ter stede der aandacht niet, dat de Keizer zich geheel heeft onthouden van officiële toespraken, bij gelegenheid van zijnen togt door de noordelijke departementen. Algemeen had men, onder anderen, eene zoodanige toespraak verwacht bij de inspectie der te Helfaud gekampeerde troepen. Vermoedelijk heeft de Keizer het stilzwijgen bewaard, opdat, in de tegenwoordige omstandigheden, geene verkeerde uitlegging aan zijne woorden zou worden gegeven.

- Eene telegrafische depeche uit Madrid van den 23sten September houdt in, dat door het ministerie *San-Luis* verschillende belangrijke besluiten zijn genomen, waaruit moet worden afgeleid, dat hetzelve de liberale beginselen is toegedaan. Eenige door de vorige administratie genomene maatregelen zijn ingetrokken. De maarschalk *Narvaez* heeft magtiging bekomen om naar Spanje terugtekeeren, en een aantal door de heeren *B. Murillo* en *Lersundi* ontslagen ambtenaren zouden waarschijnlijk weldra in hunne betrekkingen worden hersteld.

LONDEN, 28 September ('s avonds).

Berigten van de Kaap de Goede-Hoop, van 20 Augustus, met de *Indiana* te Plymouth aangebragt, houden in, dat de Kaffers volmaakt rustig bleven, en dat in de kolonie tevredenheid en welvaart heerschten.

— De thans hier ontvangene tijdingen uit Bombay 30 Augustus bevestigen hetgeen daarvan reeds door den telegraaf uit Triest is medegedeeld. — Volgens de berigten uit Hong-Kong van 6 Augustus, hadden in den laatsten tijd geene belangrijke bewegingen van de krijgsmagt der opstandelingen in China plaats gehad: aan beide zijden versterkte men zich en scheen men toebereidselen voor verdere ondernemingen te maken.

— De met de *Atlantic* overgebragte tijdingen uit Nieuw-York van 17 Sept. behelzen geen belangrijk staatkundig nieuws. In Nieuw-Orleans bleef de gele koorts verminderen; maar in Mobile woedde zij met toenemende hevigheid. — De graanprijzen waren in de laatste dagen in de Ver.-Staten vrij aanmerkelijk gedaald.

— De *Times*, aan welker redeneringen over de turksche zaak steeds veel gewigt gehecht wordt, omdat zij geacht wordt de denkwijze van den eersten minister, lord *Aberdeen*, uitte drukken, behelsde gisteren een betoog, waarin te kennen gegeven werd, dat Engeland en Frankrijk besloten hebben, eene stellige verklaring van Rusland te vragen, en, indien deze geweigerd of onvoldoende bevonden mogt worden, tot meer krachtige maatregelen overtegaan. „ Het jaargetijde (dus luidt hoofdzakelijk dit betoog) zal weldra de reede van Besica onveilig maken voor de vereenigde eskaders, en de wegen in de Donau-vorstendommen onbruikbaar voor de russische troepen. Het is dus wenschelijk, dat de onderhandelingen onverwijld tot de eene of andere bepaalde uitkomst gebragt worden. Engeland en Frankrijk zijn gewis tot een besluit gekomen, omtrent de waarborgen, die zij ten behoeve van Turkije meenen te moeten vorderen, en wanneer zij eenmaal stellige verklaringen dienaangaande zullen gedaan hebben, zullen andere mogendheden waarschijnlijk evenveel vastberadenheid aan den dag leggen. Wij ontkennen niet, dat Ruslands eischen, hoewel strijdig met het volkenregt, een zeker voorkomen van aannemelijkheid hebben door den bijzonderen toestand van Turkije, waar drie millioen Mohamedanen twaalf millioenen Christenen onderdrukken; maar de vraag, waarop het eigenlijk aankomt, is deze: zijn Engeland en Frankrijk gezind om aan Rusland de uitoefening van het gezag toetestaan, hetwelk deze mogendheid verlangt, en zulks, terwijl de daaraan verbondene gevolgen niet onbekend zijn? Zoo niet, zal dan de Keizer voor hun vastberaden tegenstand terugdeinzen? Dit vraagstuk kan vóór den winter uitgemaakt worden, en het is wenschelijk dat dit geschiede, omdat langere onzekerheid nieuwe bezwaren en nog grootere schade zou veroorzaken. — De bedenkingen, die Rusland maakt tegen den inhoud der voorstellen, welke de Conferentie geoordeeld had denzelfden zin te hebben, als de in hare nota vervatte zinsneden, en het licht, hetwelk over Ruslands staatkunde verspreid is door stukken, die van het russische Kabinet zelf zijn uitgegaan, toonen genoegzaam aan, dat eene nadere verklaring onvermijdelijk noodig is en niet geweigerd kan worden. Na dergelijke verklaring zullen de europesche mogendheden tot de eene of andere meer beslissende handeling kunnen overgaan, welke in allen gevalle betere vruchten zal opleveren, dan de voortdurende onzekerheid."

Heden behelst datzelfde blad eene redenering, waarin uitgeweid wordt over de zwakheid en het verval van het Turksche Rijk, en de ondergang van hetzelve als eene op zich zelve weinig belangrijke gebeurtenis wordt voorgesteld, die echter belet dient te worden, omdat zij zou strekken tot uitbreiding der russische magt. „ Op dit oogenblik (dus besluit de *Times* dit zijn betoog) hebben wij echter niet te kiezen. Wij moeten weerstand bieden tegen de vergrooting van Rusland, en zoo lang dit het eenige alternatief is, moeten wij de integriteit van Turkije handhaven. Doch, dit mogen wij voor zeker houden, dat terwijl het zwakke Turkije aan de voeten van eene magtige militaire monarchie ligt, en wij deze laatste op geene andere wijze in toom kunnen houden dan door den zwakken Staat te „handhaven", de moeijelijkheden, waarin wij nu gewikkeld zijn, gedurig zullen terugkeeren."

Het hoofd-orgaan van de partij, welke de staatkunde van lord *Aberdeen* bestrijdt en op meer doortastende maatregelen tegen Rusland aandringt, verzekert heden, dat de thans te Queenstown liggende vloot nog dezen dag, indien het weder zulks toelaat, in zee zal steken; dat een gedeelte dezer scheepsmagt bestemd is om de vloot in de Middellandsche-zee te versterken, en dat een ander gedeelte denkelijk gebezigd zal worden om onze noordelijke en oostelijke kusten, die thans genoegzaam zonder verdediging zijn, tegen een mogelijken aanval van de russische Oostzee-vloot te beschermen.

Eergisteren is te Stafford, zoo als onlangs te Sheffield, eene groote volksvergadering gehouden, waarin besloten is, bij het gouvernement aantedringen op eene krachtige bescherming van Turkije tegen Rusland. Aanstaanden zaturdag zal ook in deze hoofdstad zoodanige vergadering plaats hebben.

— De minister *Palmerston*, welke zich, even als lord *Russell*, thans in Schotland bevindt, is eergisteren te Perth, en gisteren te Glasgow met groote eerbewijzen ontvangen. In beide die steden is het eereburgerschap hem plegtig opgedragen, en heeft hij bij die gelegenheid, in tegenwoordigheid van duizenden ingezetenen, het woord gevoerd, — maar zich daarbij in 't minst niet uitgelaten over de russisch-turksche zaken.

— Heden was de beurs willig. Men schrijft dit voornamelijk toe aan de meening, dat de directeuren der Eng. Bank morgen de rente nog niet zullen verhoogen.

[Een telegr. berigt uit Londen van gisteren (donderdag) meldt, dat het eskader van den admiraal *Corry* werkelijk last bekomen heeft, om naar de Middellandsche-zee te vertrekken.]

'S GRAVENHAGE, 30 September.

Naar men verneemt, is Z. M. adjudant, de majoor *van Heemskerk*, met depeches voor Prins *Hendrik*, naar Luxemburg vertrokken.

— In de Afdeelingen der Tweede-Kamer is het onderzoek der Staatsbegrooting voor 1854 begonnen.

— De begrooting voor het *negende* hoofdstuk van de Staatsbegrooting van 1854 (Financien lt. A) behelst een bedrag van *f* 36,209.485, voor renten, lijfrenten, tontines en amortisatie van schuld, — waarvoor op de begrooting voor 1853 *f* 35.993.773 is verleend, en *f* 399.404 meer dan reeds in 1852 daarvoor is besteed.

Bij deze begrooting is gevoegd eene opgave van de op die voor 1854 verkregene besparing van renten, ten gevolge van de op de diensten van 1850, 1851, 1852 en 1853 aangewezen gelden, zoo voor inkoop en aflossing van openbare schuld, als anderszins; — welke besparing een algeheel bedrag oplevert van *f* 857,932-30.

De begrooting voor het *negende* hoofdstuk voor 1854, Lt. B., bedraagt voor 1854 *f* 6.331.173, dat is *f* 200.593 meer, dan in 1852 daarvoor is besteed, en terwijl in 1853 daarvoor is verleend een bedrag van *f* 6.234.884.

Bij de begrooting is gevoegd eene memorie, bij welke de minister doet opmerken, dat de raming van dit onderdeel der Staatsbegrooting, die voor 1853 met slechts *f* 6.289 overtreft, gemerkt eene som van *f* 90,000 voor de vernieuwing van het postkantoor te Amsterdam zal dienen te worden verleend. Voor sommige afdeelingen is eenige verhooging voorgesteld, als, onder anderen, voor de verdere uitvoering der postwet *f* 21.325, en voor het cijfer der pensioenen *f* 12,000. — De last der pensioenen op deze begrooting, welke voor 1853 was bepaald op *f* 1,016,486, — is voor 1854 geraamd op *f* 1,029,042.

De begrooting voor het *tiende* hoofdstuk (de kosten van de Landmagt) zijn geraamd op *f* 10,400,000, dat is, hetzelfde cijfer, 't welk voor het loopende jaar 1853 daarvoor is verleend, en *f* 338,230 meer, dan voor de dienst van 1852 daarvoor is besteed. — De last der pensioenen is geraamd op *f* 1.555.168.

De minister van Oorlog heeft, bij de memorie van toelichting, te kennen gegeven, dat dergelijke memorie, onder verbetering, moet dienen om het algemeene standpunt aantewijzen, van 't welk men bij de zamenstelling der begrooting is uitgegaan, opdat deswegens geene onzekerheid zoude bestaan, en heeft alzoo dienaangaande het navolgende verklaard:

„ Dat standpunt is voor 1854 hierin gelegen dat het Hoofd van het departement, overeenkomstig de toezegging bij de behandeling der begrooting van 1853 gedaan, getracht heeft, die op hetzelfde eindcijfer te houden, waarop de begrooting voor dat jaar is vastgesteld, en zulks niettegenstaande onderscheidene posten, wegens de organisatie van het leger, hooger dan vroeger hebben moeten worden gebragt.

„ Dit heeft niet anders kunnen geschieden, dan door de kosten van het *materieel* zooveel mogelijk te verminderen: waartoe ook de pogingen bijdragen, welke in dit jaar zijn aangewend om de *remonte* voor de artillerie en de kavalerie voltallig te maken, ten gevolge waarvan men nu slechts op het verlies heeft te rekenen, 't welk dit Rijks-eigendom gewonelijk ondergaat.

„ Intusschen vindt de minister zich verpligt optemerken: dat, zoo hij getrouw is gebleven aan de vermelde toezegging, de ondervinding hem echter heeft doen zien, dat de verhooging van het cijfer der begrooting wenschelijk zoude wezen, in het belang van 's Rijks verdediging.

„ Bij de behandeling der begrooting van 1853 was hij slechts kort te voren met het bestuur van de zaken van Oorlog belast geworden, en kon hij onmogelijk die inzigten hebben verkregen, die hem nu, na verloop van een geheel jaar, meer eigen zijn geworden, en vooral daar de omstandigheden niet dezelfde zijn gebleven.

„ Bekend is het toch dat naburige mogendheden hare strijdkrachten in den loop van dit jaar aanmerkelijk hebben uitgebreid, en nog, niettegenstaande men zich met het behoud van den algemeenen vrede meent te mogen vleijen, worden die maatregelen niet verminderd, maar genoegzaam overal met ijver voortgezet.

„ Te midden van zoodanige omstandigheden mag het bestuur van Oorlog niet werkeloos, of althans niet onverschillig blijven. Het behoort nategaan, wat er in eventuele gevallen zou dienen gedaan te worden, en met dubbele zorg te letten op de leemten en gebreken, welke eene uitbreiding van magt, ter zijner tijd, zouden verhinderen.

„ Deze acht men gelegen te zijn in de weinige geoefendheid der weerbare manschappen der bevolking in den wapenhandel. Men heeft in de laatste jaren, altijd met het oog op besparing en bezuiniging, de ligting der militiens zoo kort mogelijk in dienst gehouden, maar dit werkt nadeelig op de algemeene dienst terug. De kracht van het leger moet, bij een onverhoopten oorlogstoestand, allereerst gezocht worden bij de ligtingen der militie, welke in active dienst kunnen worden opgeroepen, en in de mobilisatie der schutterijen, welke daarop volgt. Maar indien deze volksmassa niet geoefend is, zoo als behoort, dan is daarvan weinig nut te verwachten. Reeds heeft men de verkeerde rigting, met eene goede bedoeling, aan de nationale kracht gegeven, beter ingezien, en de organisatie der wapens van de artillerie en kavalerie behoudt de militiens gedurende een geheel jaar onder de wapenen. Men zegge niet, dat de meer zamengestelde instructie dezer wapens zulks gebiedend vordert, maar men erkenne, dat de infanterie steeds de hoofdmagt van elk leger uitmaakt; dat de goede vorming van den militien tot infanterist ook tot waarborg strekt voor eene goede en krachtvolle schutterij, zooals die, bij de gebeurtenissen van 1830 en 1831, met roem is opgetreden. Die kracht was de vrucht van het langer in dienst houden der militiens. Zij bevordert niet weinig het in dienst treden van vrijwilligers, eene klasse van militairen, zoo noodzakelijk en belangrijk, ook voor de dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen, welke daaruit, om zoo te spreken, wordt gevoed."

Z. E. vermeent alzoo dat de militien in den regel langer in dienst behoort te blijven, en dat men ook de corpsen in kampementen moet vereenigen tot het uitvoeren van groote manoeuvres, en heeft verklaard, dat de wapen-oefeningen, welke in het kamp bij Zeyst en in den omtrek van Rijen hebben plaats gehad, in een volgend jaar, zoo de middelen het toelaten, op eene grootere schaal zullen worden herhaald, maar dat dan ook de begrooting geenszins zoodanig overschot zal kunnen opleveren, als voor de dienst van 1852.

De begrooting voor het *elfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting (Kolonien) bedraagt voor 1854 *f* 114,709, namelijk *f* 4400 meer dan in 1852 daarvoor is besteed, en *f* 500 meer dan voor de dienst van 1853 daarvoor is verleend.

Voor de begrooting van het *twaalfde* hoofdstuk (onvoorziene uitgaven) wordt, even als voor 1853 is verleend, verlangd een bedrag van *f* 100,000, terwijl voor de dienst van 1852 daarvoor niet meer is besteed dan *f* 58,208.

De raming der geheele uitgave voor de dienst van 1854 bedraagt *f* 70,216,987 (ongerekend de voor memorie uitgetrokken kosten voor de r. k. Eeredienst, van *f* 479,549) en alzoo *f* 1,282,895 meer dan in 1852 is besteed, terwijl voor 1853 is verleend een bedrag van *f* 70,085,078.

De opbrengst der bestaande middelen wordt voor 1854 begroot op *f* 71,789,752, waaronder een bedrag van *f* 14,500,000 uit de koloniale geldmiddelen. — Voor de dienst van 1852 was de algeheele opbrengst der middelen *f* 73,652,595, en alzoo *f* 1,939,271 meer dan de raming.

— De *Staats-Courant* vermeldt het koninklijk besluit van den 24sten September, bij 't welk de commissie is ingesteld, ter beraming van de grondslagen, die bij de wet tot regeling eener nienwe regterlijke inrigting zullen worden gevolgd; welke commissie, gelijk gemeld is, bestaat uit de heeren *van Rappard, Gregory, Godefroi, Wintgens, Meeussen* en *W. F. G. L. François* als secretaris.

De considerans van dit besluit houdt in, dat, bij het onderzoek dar wets-ontwerpen, welke, ter voldoening aan de bepalingen van het 5de additionele art. der Grondwet, tot regeling der nieuwe regterlijke inrigting reeds zijn ingediend geworden, verschillende zeer uiteenloopende gevoelens zijn geuit, zoowel over de bij die wets-ontwerpen aangenomen stelsels, als ten aanzien van zoodanige andere grondslagen, als welke dien aangaande gevolgd zouden kunnen worden, en waaromtrent alzoo een nader onderzoek wenschelijk is.

Bij het besluit is aan de commissie opgedragen het beramen der grondslagen, welke, bij de wet tot regeling der nieuwe regterlijke inrigting zullen worden gevolgd, en na met den minister van Justitie daarover in overleg te zijn getreden, en na die grondslagen met hem te hebben vast gesteld, overeenkomstig derzelve, het ontwerpen eener wet op de zamenstelling der regterlijke magten het beleid der justitie, in verband met de verbeteringen, zoowel in de bepalingen van het Wetboek van burgelijke regtsvordering, als in die van het Wetboek van strafvordering, met bijvoeging van de vereischte memorie van toelchting, en om vervolgens door den minister van Justitie aan 's Konings nadere overweging te worden onderworpen.

Het besluit is op voordragt van den minister van Justitie genomen en door Z. E. mede-onderteekend.

— Bij koninklijk besluit is aan den heer mr. *M. P. H. Strens*, voormalig minister van Justitie, een pensioen verleend van *f* 1445 's jaars

— Z. M. heeft benoemd bij de dienstdoende schutterij te Haarlem tot eersten luitenant den heer *J. v. d. Vlugt*, en tot 2den luitenant den heer mr. *A. J. Enschedé*, en heeft, op verzoek, eervol ontslag verleend aan den eersten luitenant, den heer *C. W. van Valkenburg*.

Den 29sten Sept. zijn te Rotterdam aangegeven 25 cholera-lijders, 9 hersteld, 16 overleden.

— De storm, die in den nacht van zondag en op maandag jl. gewoed heeft, heeft ook op het eiland Walcheren veel schade aan boomen en huizen veroorzaakt, doch aan de zeeweringen geen noemenswaardig nadeel. Alleen hebben de onder handen zijnde dijkwerken bij de nieuwe suatiesluis aan de zuidwatering nogal geleden. Op Schouwen heeft het nieuwe werk tot verlenging van den havendijk te Zierikzee veel geleden; aan het hoofd en een gedeelte van den zwaren onderdijk is veel schade toegebragt.

— Dingsdag ochtend is de eigenlijke feestviering, ter zake van het vijfentwintig jarig bestaan der Kon. Militaire Academie, te Breda begonnen. Te 8 ure werd het kanon gelost en deed het klokkengelui zich hooren. De feestelijke optogt naar het Academie-gebouw, waartoe drie groote en versierde wagens behoorden, op welke eene geheele drukkerij, een liggende leeuw met een fraaijen standaard en zinnebeelden van nijverheid en kunst geplaatst waren, begon te half 11, onder den toevloed van eene zeer talrijke menigte toeschouwers. Op het plein der Academie, waar het geheele corps der kweekelingen in slagorde geschaard stond, en al de officieren en burgerlijke beambten aanwezig waren, overhandigde de fungerende burgemeester, de heer *van Mierlo*, aan den gouverneur der Academie den prachtigen standaard, als een blijk van achting der burgerij, met eene gepaste toespraak, die door den gouverneur met betuiging van erkentelijkheid op de hartelijkste wijze werd beantwoord. Ook de verzamelde jongelingschap werd plegtig toegesproken door het raadslid *J. A. v. d. Burgh*. Na het zingen van feestliederen door de zangvereeniging *Euphonia*, keerde de stoet terug tot voor het Stadhuis, alwaar hij uiteenging. De namiddag was aan volksvermaken gewijd; 's avonds had eene algemeene en fraaije illuminatie plaats. Woensdag is het feest voortgezet met onderscheidene openbare vermakelijkheden, muziek in het Valkenberg en illuminatie van dit park.

— Uit Groningen is een adres aan Z. M. den Koning gezonden, onderteekend door duizend handwerks- en arbeidslieden aldaar, waarin, met het oog op het misgewas der aardappelen, op den uitvoer van vee en andere levensmiddelen naar Engeland en op de daardoor teweeg gebragte rijzing der prijzen van de eerste levensbehoeften, — wordt uiteengezet, dat, zal eenige verligting worden aangebragt, het wenschelijk is, dat: 1° de uitvoer van de noodwendigste levensbehoeften, met name van runderen, kalveren, schapen, lammeren en varkens, en van het daarvan afkomstige vleesch en spek, geheel verboden of ten minste aan uitgaande regten onderworpen wordt, gepaard, zoo mogelijk, met eene algeheele afschaffing van den bestaanden binnenlandschen accijns op het geslagt; — 2° de invoer van de bovenvermelde voorwerpen van alle regten worde ontheven; — 3° het stoken van gedistilleerd uit aardappelen niet meer worde gedoogd, of althans niet langer dan gedurende 1 of 2 maanden van het dienstjaar; — 4° de aardappelen, het aardappelen-meel, de aardappelen-siroop en alle verdere daaruit vervaardigde surrogaten aan uitgaande regten worden onderworpen.

Nadat het bovenstaand adres was ontworpen, hebben adressanten de maatregelen vernomen, welke door de Regering op den 15den September zijn uitgevaardigd tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen. Zij hebben met dankbaarheid daarin het bewijs gezien, dat ook de Hooge Regering doordrongen is van de noodzakelijkheid tot het lenigen van den drukkenden toestand. Echter hebben zij gemeend te moeten en te mogen blijven aandringen op het zoo mogelijk vervullen van hunne bede in haar geheel.

— Z. M. de Koning heeft dezer dagen een besluit genomen, bij 't welk wordt bepaald, dat het kostuum, in 't welk de leden der Provinciale Staten, die zulks zouden mogen verlangen, bij plegtige gelegenheden zullen kunnen verschijnen, zal bestaan in eene donker blaauwe gesloten rok, met witte knoopen, voorzien van het wapen der provincien, met kraag en opslagen, geborduurd met zilveren oranje en eiken takken; een blaauwen pantalon, staande degen, met stalen of zilveren gevest, driekanten hoed met liggende pluimen en zilveren lis. — Aan de griffiers wordt een gelijk kostuum toegekend, doch met borduursel, ter breedte van drie, in stede van vier duimen.

— Op den 10den October zal te 's Gravenhage worden aanbesteed de levering van drie ponten, ook voor rijtuigen, om den Haarlemmer-meer-polder, over de ringvaart, in gemeenschap te brengen met nabij gelegene gemeenten.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

30 *September* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	61⅝	62 1/16	—
„ „	3	„	74¾	—	—
„ „	4	„	93⅛	⅞	93 11/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Keening. .	4	„	93¾	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	100	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	69½	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	107	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	106	—	—
Certificat. 1831/1833.	5	„	97¼	½	—
„ „ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	90¼	—	.
„ „ „ N. .	4	„	90½	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	160	½	—
Obligatiën	4	pct.	81⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	21⅝	22¼	22⅛
„	3	„	46⅜	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	41 11/16	⅞	41 11/16
Amortisable			4 13/16	⅞	—
Bew. Coupon			5⅜	11/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	70	—	—
„ Metalliek . .	5	„	79½	80¼	—
„ „ N. . .	5	„	93¼	½	93¼
„ „ . .	2½	„	41 1/16	¼	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	51	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	97	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	38¼	11/16	—
„ defired	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	71	73⅜	73⅜
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	33½	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	20⅜	¾	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	22 9/16	23¼	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 9/16	—	—

Rusland cert. adm. Londen 4½ 98. Pruissen Aand. 1832 84⅝. Oostenrijk Metall. Le B. 5 pc. 93¼. Gtiekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5¼. Columbia Equador 3 13/16 à 15/16. Venezuela obl. uitgest. 13 13/16 à 14. Grenada obl. uitgest. 8 9/16 à ⅞. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & C°*. 5 pc. 88 à 89 l. n°.; 96½ à 97 h. n°. Orig. Amerika-Bank 4 1/16 à ⅛. De 4 pc. Haarl.-meer 100. — Beleening 2½ à 3. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

Van de binnenl. fondsen zijn de 2½ pc. heden ten slotte iets flaauwer gebleven dan gisteren; de overige onveranderd. Van de buitenl. waren de belgische aangeboden, de portugesche onveranderd, de overige soorten tot min of meer hoogere prijzen gevraagd. Peruanen ten slotte 2¼ pc. hooger dan gisteren.

MADRID, 26 September. De 3 pc. 43⅝; 1 pc. 23⅜.

PARIJS, 29 September. De 3 pc. renten 74 fr. 75; 4½ pc. 100 fr. 50. Spanje 1 pc. 21¼; 3 pc. binn. 41¼.

ANTWERPEN, 29 Sept. Belgie 2½ pc. 54⅜. Spanje 1 pc. 21⅛.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 30sten September 1853.

Petersburg 2/m. 187½. *Porto* 3/m. 41¼. *Lisbon f* 3 m. 41¼. *Hamburg* 2/m. *f* 35½; idem zigt *f* 35⅝. *Londen* 2/m. *f* 11,70; idem zigt *f* 11,80; alles geld. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 September. *Tarwe* en *Rogge* bij woensdag tot weder hooger prijzen. — Van *Tarwe* verk.; 128 ℔ ger. b. Pools. *f* 398; 128 ℔ b. Pools. *f* 430; 127 ℔ Rijn *f* 400; 131 ℔ Siles. *f* 425; 128 ℔ b. Pools. *f* 435, *f* 438; 134 ℔ Kub. *f* 400. — Van *Rogge*: 123 ℔ Donau *f* 265; 116, 118 ℔ n. Arch. *f* 252, *f* 258; 117 ℔ j. dito *f* 248. — *Garst* ruim prijsh.; 100, 101 ℔ j. Vries. w. *f* 205, *f* 208; 103 ℔ dito *f* 211. — *Boekweit* wederom hooger verk.; 120 ℔ Vries. zand *f* 244; 122 ℔ Gooijs. *f* 250.

AMSTERDAM, 30 September. *Raapolie* slap; ord. cond. *f* 39; vliegend *f* 37¾; p° Oct. *f* 37¼, *f* 37 à 37¼; p° Nov. *f* 38½ à *f* 38¼; p° Dec. *f* 39¼; p° Mei 1854 *f* 40 à *f* 39¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31½; vliegend *f* 30¼. *Hennepolie* ord. cond. *f* 40¾.

DORDRECHT, 29 September. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 13 à *f* 14,80; dito n. *f* 13 à *f* 14,80; dito zomer *f* 12 à *f* 13. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 9 à *f* 9,50; dito n. *f* 10 à *f* 10,50. *Garst*, Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 6,80 à *f* 7; dito zomer *f* 6,30 à *f* 6,50. *Spelt f* 5,10 à *f* 5,30. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 3 à *f* 3,50; dito dikke *f* 3,50 à *f* 4,50. *Boekweit f* 236. *Boonen*, paarden n. *f* 7,40 à *f* 7,60; duiven dito *f* 8,30 à *f* 8,50; bruine dito *f* 12 à *f* 14. *Erwten*, blaauwe n. *f* 9 à *f* 9,80; dito groote *f* 10 à *f* 11. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 12,60 à *f* 13,20. *Kanariezaad f* 9 à *f* 10.

Oude en nieuwe, Vlaams., Zeeuws. en Overm. *tarwe* met geringen toevoer en tot aanmerkelijk hoogere prijzen redelijk wel opgeruimd. Oude en nieuwe *rogge* 30 à 40 cts. hooger goed afgaande; 148/2 o. Bovenl. à *f* 285 ter veil, en gedaan: 148/2 p. Frans. à *f* 280, en 142/2 p. Arch. à *f* 258. Winter-*garst* prijshoudend; zomer-*garst* 30 cts. meer besteed. *Spelt* zonder verandering. *Haver* 10 à 20 cts. meer waardig. *Boekweit* door schaarste van aanvoer *f* 12 hooger; Bredas. *f* 236; Frans. is naar deugd *f* 190 à *f* 195. *Paardenboonen* als voren; bruine dito mede zonder verandering. Blaauwe kook-*erwten* (kleine) 30 cts. hooger verkocht; dito groote *f* 10 à *f* 11 naar kwaliteit. *Koolzaad* flaauw, £ 1 lager te noteren; enkele klusjes zomer zaad waren ter markt, en zijn van £ 56 tot £ 59 geplaatst; op 9 vaten olie niets gepasseerd, prijzen nominaal; Oct. £ 70½; Nov. £ 71; April £ 72½. *Lijnzaad* is verkocht: 109 p. o. Arch. à *f* 305, en geveild: 112 p. Petersb. Morchansky à *f* 330, en 108 p. Koningsb. à *f* 260. *Kanariezaad* in een doen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30 September. Den 29sten dezer in Texel binnengekomen: *Mentor*, Moller, Odessa; *Arjen Brouwer*, de Boer, Venetien; de stoomb. *Queen*, *Lion* en *Magnet*, alle 3 van Londen. Gisteren nog: *Johanna Christina*, Jonker, Londen; *Abram* 1°, Almeide, Newcastle naar Lissabon. Niets uitgezeild. Wind w. n. w.

Den 29sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Hanover*, *Ceres* en *Rhine*, alle 3 van Londen; en uitgezeild: de stoomb. *Batavier* en *Natal*, beiden naar Londen. Wind w.

Den 25sten Julij te Batavia binnengekomen: *Anna*, Kleynenberg, Rotterdam; 28 dito *Claudius Civilis*, Pedersen, San Francisco; 29 dito *Anna Paulowna*, Bek Wz., Adelaïde Z. A.; 1 Aug. *Christophorus Columbus*, Groenewoud; 2 dito *Alida Willemina*, Doornbos, beiden van Amsterdam; *Rabenhaupt*, Rijkens, Kaap de Goede Hoop; 3 dito *Hendrik*, van der Hoeven, *Pictura*, Scholten en *Bulgerstein*, Maas, alle 3 van Sydney; 4 dito *Neerlands Koningin*, Vonk; voor 8 dito *Amboina*, Poort, beiden van Rotterdam; en uitgezeild: 27 Julij de ned. oorl. brik DOLPHYN, luit. de Geep, Nederland; 31 dito *Staatsraad Baud*, de Jong; 3 Aug. *Arrabella Stuart*, Graint, beiden naar Amsterdam.

Den 25sten Julij in Straat Sunda: *Sphynx*, Wigman, Singapore naar Launceston; *H. Vincentius de Paula*, Leeflang, Batavia naar Schiedam; 26 dito *Jacatra*, Buys, dito naar Rotterdam.

Den 29sten Julij van Bantam uitgezeild: *Dankbaarheid aan de N. H. M.*, Kroll, Nederland.

Den 21sten Julij te Sourabaija binnengekomen: *Doggersbank*, Kerkhoven, Port Philip.

Den 26sten Julij te Hongkong binnengekomen: *Pieter Cornz. Hooft*, Muntendam, Newport.

AMSTERDAM, 30 Sept. De pruissische bark *Liverpool*, gevoerd geweest door kapt. Zielstorff, van Alexandria E. met tarwe naar Cowes, om order, is, volgens brief van Texel van 28 dezer, achter de Koog gestrand en verbrijzeld; van het volk is slechts vier man gered. Nog waren op Texel aangedreven drie lijken, een mannelijke en twee vrouwelijke, benevens eenige suikerkisten en veel wrakhout.

De zweedsche galjoot *Augustus*, kapt. Ostergren, van Carlscrona met balken naar Londen, is 27 dezer aan den hoek van Holland gestrand, doch is het volk, benevens een engelsche loods gered.

*** Op heden den zes en twintigsten September 1800 drie en vijftig.

Heb ik SJOUKE TULPHIJN, Deurwaarder bij het Kantongeregt te Heerenveen, wonende te Heerenveen, Schoterland in N°. 55.

Ten verzoeke van JOHAN JACOB BECK, Leerlooijer te Benedenknijpe, als onder het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek zonder Huwelijksche Voorwaarden gehuwd met AMELIA HENDRICA HELENA BOUWMEESTER, domicilie kiezende ten huize van Jonkheer Mr. FREDERIK HESSEL VAN BEYMA THOE KINGMA, Procureur te Heerenveen, die in dezen voor hem occupeert.

Uit krachte van het verlof daartoe door de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen verleend bij beschikking van den een en twintigsten September 1800 drie en vijftig.

Voor de eerste maal Gedagvaard.

RUURD CUIPER, indertijd laatst gewoond hebbende te Heerenveen, doch thans afwezig, — om te compareren voor de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, in de Zaal der gewone teregtzittingen in het Paleis van Justitie te Heerenveen, in Ængwirden, na verloop van drie maanden en alzoo op *Woensdag* den vierden Januarij 1800 vier en vijftig, 's voormiddags ten tien ure, —

ten einde, —

aangezien gedaagde in den jare 1790 met het Schip *Voorland* is vertrokken naar Nederlandsch Oost-Indie, na verleden te hebben voor Mr. MARTINUS CAROLUS KESSLER, openbaar Notaris voor den Hove van Holland, geadmitteerd binnen de Stad Amsterdam, een volmagt op zijnen Vader HENDRIK CUIPER;

aangezien er geene latere berigten van den gedaagde zijn ingekomen, dan, zooals de eischer bij geruchte heeft gehoord, dat hij gedaagde in 1791 zoude zijn overgaan op het Schip *Zuyderberg*, en er in allen gevallen na 1791 taal noch teeken van denzelven is vernomen;

aangezien er alzoo gronden zijn, om te doen verklaren, dat er regtsvermoeden van overlijden bestaat althans se-

dert den eersten Januarij zeventien honderd twee en negentig;

aangezien de eischer er belang bij heeft, dat dit regtsvermoeden worde verklaard te bestaan, uithoofde daardoor bij hem zal worden verkregen de vrije beschikking over een derde der goederen voortkomstig uit of behoorende tot de helft der nalatenschap van zijner Vrouws wijlen Over-Grootvader HENDRIK CUIPER voornoemd, welke door dezen HENDRIK CUIPER bij Testament opgerigt den negenden Mei 1700 zeven en negentig, onder Administratie is gesteld;

ten einde *van zijn aanwezen te doen blijken.* En heb ik ten verzoeke als boven den gedaagde tevens aangezegd, dat indien noch hij zelf, noch iemand voor hem opkomt, die behoorlijk van zijn aanwezen doet blijken, de eischer zal concluderen dat hem worde verleend Acte daarvan alsmede verlof tot het doen eener tweede Dagvaarding ten zelfden einde als deze; — onder reserve, om bij de eindelijke conclusie tot uitspraak van het regtsvermoeden van overlijden te vorderen, dat de kosten dezer procedure ten laste van de bovenbedoelde halve Nalatenschap worden gebragt.

Exploit dezes heb ik Deurwaarder gedaan 1° aan den Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, aan wien ik een Afschrift dezes heb gelaten en die het oorspronkelijk met gezien heeft geteekend, 2° door aanplakking aan de voorname deur der Vergaderplaats van de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, alsmede aan het Gemeente-Huis van Schoterland te Heerenveen, zullende 3° dit exploit worden geplaatst in de Haarlemmer-Courant en het Heerenveenster Advertentieblad, als daartoe bij voorschreven beschikking door welgemelde Regtbank aangewezen.

De kosten dezes zijn: (*was get.*) S. TULPHIJN,
Exploit . . . . *f* 0,75. Deurwaarder.
Schrijfloon . . 1,60. *Onderstond:*
Visa . . . . . . 0,30. Gezien bij mij Officier van Justi-
Aanplakken . . 0,60. tie bij de Arrondissements-Regtbank
Repertoire . . 0,10. te Heerenveen.
Zegels . . . . . 2,07. (*was get.*) BRANTSMA.
Registratie . . 1,10½.
f 6,52½.

Geregistreerd zonder renvoyen te Heerenveen, den zeven en twintigsten September 1800 drie en vijftig, Deel negentien, fol. honderd negentig, r. v. drie, ontv. tachtig cents uitmakende met de 38 opc. een gl. tien en een halve cents. De Ontvanger,
(*was get.*) VAN OLDEN.

***** KOSTSCHOOL TE *BERGEN OP ZOOM.***

Door eene aanmerkelijke vergrooting kunnen op het Instituut voor Opvoeding en Onderwijs van den ondergeteekende, nog enkele JONGE LIEDEN geplaatst worden, ter opleiding van Maatschappelijke Betrekkingen, Academiën, Hoogescholen, 's Rijks Hospitaal te Utrecht, enz. De voorwaarden zijn billijk gesteld, en den Prospectus is op aanvraag, dadelijk verkrijgbaar.

J. C. E. GOSLER,
Protest. Kostschoolhouder te *Bergen op Zoom.*

***** OPVOEDING EN ONDERWIJS.**

Men verlangt een' SECONDANT, hoofdzakelijk voor 't Fransch, teekenen en zingen. Salaris *f* 200. Brieven *franco*, onder Letter Z., bij P. N. VAN KAMPEN, Boekhandelaar, Singel bij de Oude Spiegelstraat, te Amsterdam.

*** Op eene Protestantsche Kostschool, in de nabijheid van Breda, vraagt men op zeer aannemelijke voorwaarden: Een' SECONDANT. Met opgave van bekwaamheid gelieve men zich met *vrachtvrije* Brieven, onder Lett. A., te adresseren bij DOORMAN & COMP., Boekhandelaren te Breda.

*** Men vraagt met primo November, tegen genot van Kost, Inwoning en *f* 100 Salaris: Een Protest. SECONDANT, van den 3den rang en in staat het Fransch te helpen onderwijzen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. S., bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, te Leyden.

*** Men verlangt binnen Haarlem, tegen primo November aanstaande: Een BEDIENDE, in eene Affaire van *Droogerijen* en *Verfwaren*, die met het vak bekend is. Adres met *franco* Brieven onder Letter A, bij den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

*** De POST van HEEL- en VROEDMEESTER op Ooster-Schelling, tellende ruim 1300 zielen en behoorende tot de Gemeente van het Eiland Terschelling, hebbende ongeveer 3000 Inwoners, genoegzaam alle Protestant, door overlijden vacant zijnde, worden ter vervulling uitgenoodigd Plattelands Heel- en Vroedmeesters, of zoo mogelijk ook Med. Chir. en Obst. Doctores, om zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven voor den 20sten October eerstkomende aan te melden bij den Heer Burgemeester der voornoemde Gemeente; de vaste Jaarwedde uit de Gemeente-Kas is voor 1854 bepaald op *f* 500, terwijl voor het vervolg, die Jaarwedde bij het Budget wordt geregeld, waaromtrent nadere informatiën te bekomen zijn bij gemelden Burgemeester.

*** Een JONG MENSCH, 30 jaren oud, Zoon van een Predikant, doch wiens Ouders reeds lang overleden zijn, door een zamenloop van vele treurige omstandigheden buiten eenige betrekking, is gedrongen zich aan te bieden, voor iedere voor hem geschikte eerlijke betrekking, als b.v. tot *Huisknecht* of *Oppasser* bij een ziekelijk Heer, hij kan ook zeer goed met een Paard omgaan, het is hem onverschillig in welk oord des Vaderlands. Hij vraagt slechts Kost, Inwoning en eene solide behandeling, zonder eenig Salaris, hij kan goede getuigschriften van zijn gedrag overleggen. Brieven *franco*, onder de Letters R. T., bij den Boekhandel. J. MADO, te Utrecht

*** Tegen December aanstaande wenscht een JONGELING van de P. G., goede getuigschriften kunnende produceren, zich geplaatst te zien als *Bediende* in eene *Apotheek*, waar gelegenheid bestaat zich verder te bekwamen. Adres, onder Letters J. P., aan het Postkantoor te Zutphen. Brieven *franco*.

*** Wordt gevraagd tegen 1° November aanstaande op een Dorp in Zuid-Holland: Een ongehuwd, geschikt PERSOON van de P. G., die bekwaam is om met twee Paarden te rijden, en dezelve behoorlijk te verzorgen, — en ook Huis- en Tuinwerk kan verrigten, waartoe bij voorkeur diegene in aanmerking zal komen, die bij de Cavallerie heeft gediend. Adres met *franco* Brieven, onder de Letter H., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

*** Een Landbouwer, van middelbaren leeftijd, van de Hervormde Godsdienst, bekend met allerlei soort van fijne en grove bouwerij, de Veeteelt, alsmede het behandelen en aanleggen van Bosch en Plantsoen-Gewas, wenscht als OPZIGTER over Landgoed geplaatst te worden. Brieven *franco*, onder Letter B., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

*** Wordt gevraagd in de Provincie Overijssel, tegen 1°. Februarij 1854 of eerder: Een TUINBAAS, van middelbare jaren, grondig bekend met de behandeling der Warmoezerij, Broeijerij, alsmede van Vruchten en Bloemen in de Kasten. Adres met *franco* Brieven, onder Letters A. Z., Postkantoor te Ommen.

***** L E T W E L!**

Wordt *dadelijk* of tegen primo October a. s. gevraagd: Een STALKNECHT, ongehuwd en bewijzen van bekwaamheid en eerlijkheid kunnende overleggen, tegen een loon van *f* 275,— 's jaars. Adres onder de Lettrs. G. L., *franco*, aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** Een fatsoenlijk Meisje, geëxamineerd in de vier gebruikelijke Hoofdtalen en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, zag zich gaarne als GOUVERNANTE geplaatst, liefst bij jonge Kinderen. Eene fatsoenlijke behandeling zal meer in aanmerking komen dan groot Salaris. Ook zou men niet ongenegen zijn eene Familie naar Oost-Indie te vergezellen. Adres, onder Letters A. K., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, P. G., tusschen de 20 en 30 jaren oud, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap, of ook wel ter waarneming eener Huishouding. Hierop reflecterende, gelieve men zich met *franco* Brieven te adresseren bij Dr. MIRANDOLLE, te St. Maartensbrug, (Noord-Holland), onder de Letters S. A.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de P. G., den ouderdom van 40 jaren bereikt hebbende, zag zich gaarne met primo November aanstaande geplaatst, met of zonder Salaris, ter waarneming eener Huishouding of tot Gezelschap eener Dame. Men gelieve zich met *franco* Brieven, onder de Letter D., te adresseren bij den Boekhandelaar G. S. A. STUART, te Vianen aan de Lek.

***** ROTTERDAM.** Men verlangt tegen November aanstaande: Eene bekwame KAMENIER of LINNENMEID, van de P. G., bekwaam in het Naaijen, Stoppen en opdoen der Wasch. Alleen zullen zij in aanmerking komen welke in die betrekking werkzaam zijn geweest en daarvan voldoende bewijzen kunnen overleggen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Y., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** Door vertrek naar elders, vaceert in de Gemeente Ermelo eene Betrekking van VROEDVROUW, waaraan eene vaste jaarwedde van *f* 100 verbonden is.

Sollicitanten gelieven zich vóór den 8sten October met *franco* Brieven te wenden tot den Burgemeester dier Gemeente te Nunspeet.

***** OPENBARE AANBESTEDING.**

De Commissie over de Plaatselijke Werken en Eigendommen der Gemeente Rotterdam, zal op Woensdag den 12den October 1853, des voormiddag ten 10 ure, in hare Vergaderkamer, op *het Stads Timmerhuis*, bij minste inschrijving Aanbesteden: De leverantie van 2000 cubieke Ellen GEEL DUINZAND, voor de Stedelijke Begraafplaats, waarvan de Voorwaarden dagelijks, de Zondagen uitgezonderd, van des voormiddags 9 tot des namiddags ten één uur, op *het Timmerhuis* ter lezing liggen.

Nadere informatiën dienaangaande, zullen des verlangd wordende, aan bevengenoemd Timmerhuis te bekomen zijn.

***** OPENBARE AANBESTEDING.**

De Commissie over de Plaatselijke Werken en Eigendommen, der Gemeente ROTTERDAM, zal, op Woensdag den 5den October 1853, des voormiddags ten 10 ure, in hare Vergaderkamer op het Stads Timmerhuis, bij minste Inschrijving, per **1000 stuks aanbesteden**: **De Leverantie van Getrokken STRAATKLINKERS, *Waalvorm.***

De Gegadigden zullen moeten zorgen, dat hunnen Monsters, bestaande uit *vier* Steenen, iedere Steen met derzelver Cachet voorzien, benevens hunne Inschrijving-Biljetten op zegel geschreven, en met hetzelfde Cachet verzegeld, ingeleverd zijn op Dingsdag den 4den October 1853, terwijl zij de vrijheid hebben, om de Leverantie van het geheele getal van 360,000, of zoo veel zij kunnen leveren aan te bieden, maar zal, in ieder geval, de aangenomen partij, vóór den 31sten December 1853, moeten afgeleverd zijn.

De betaling zal geschieden binnen 14 dagen na den afloop. Verdere inlichtingen zijn op het voormelde Timmerhuis te bekomen. *Zegt het voort.*

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* APELDOORN, brengen hiermede ter openbare kennis, dat voortaan op de Jaarmarkten binnen die Gemeente **niet** toegelaten worden OPENBARE VERMAKELIJKHEDEN, als: *Tooneel-* en andere *Vertooningen*, hetzij in Tenten, hetzij op Straat, *Dans-* en *Muziekpartijen*, *Muziek* in Herbergen en Tapperijen, *Straten Muziek* en wat dies meer zij, en evenmin *Uitstallingen* van *Sterken dranken*, hetzij in Tenten of op opene Tafels.

Apeldoorn, 24 *September* 1853.
(was get.) Burgemeester en Wethouders voorn.,
BAS BACKER, Voorz.
A. R. VAN AKEN, Secretaris.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* MONTFOORT (Provincie Utrecht) maken bij deze bekend, dat de gewone NAJAARS-MARKTEN aldaar dit jaar zullen worden gehouden, als: de *Paardenmarkt* op Zaturdag den 22sten October en de *Rundermarkt* op Dingsdag den 25sten October aanstaande.

Montfoort, 28 *September* 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DAM, Burgemeester.
J. STALENHOEF, Secretaris.

*** *Burgemeester en Wethouders van* PURMERENDE, brengen naar aanleiding van het door den Gemeente-Raad genomen besluit, ter kennis van alle de daarbij belanghebbenden, dat wel, ter gelegenheid der NAJAARSMARKT alhier, invallende op Maandag den 10den October aanstaande, even als gewoonlijk Kramen en Spellen zullen worden toegelaten, doch **volstrekt niet langer** dan tot Zaturdag den 15den dier maand des middags ten 12 ure, maar dat *Rijfelaars* en andere *Dobbelspelen*, benevens *Bedelaars* ten strengste zullen worden geweerd.

Purmerende, den 28sten September 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
K. BRANTJES, Wethouder.
De Secretaris,
J. GEDIKING.

***** PAARDENMARKT TE *GOUDA.***

De Commissie uit den Raad der Gemeente Gouda, en het Bestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, afdeeling Gouda en Omstreken, benoemd om door het aanwenden van gepaste middelen de Paardenmarkt te doen bloeijen, berigt dat die MARKT, invallende op den Vrijdag *na* de Ameidensche Najaars-Paardenmarkt, dit jaar zal gehouden worden den 14den October 1853. Op deze Markt zullen verschillende Premiën, te zamen bedragende ruim twee honderd Guldens, breeder bij Biljetten omschreven, uitgereikt worden, terwijl het bestaande Marktgeld even als in het vorig jaar is opgeheven.

De Commissie voornoemd uit den Raad
der Gemeente Gouda,
N. IJZENDOORN.
Uit het Bestuur der Afdeeling Gouda en
Omstreken, der Holl. Maatschappij
van Landbouw,
G. G. SNELLEN.

*** A. V. D. MAAREN en COMP., te Haarlem, hebben aangekregen: Versche Zeeuwsche en Texelsche OESTERS, *f* 1,20 en *f* 1,50 de 100; nieuwe Bergsche ANSJOVIS, 60 en 80 Ct. de 100; nieuwe ZOUTEVISCH, STOKVISCH en LENG, fijnzoute en Gemarioneerde HARING, tot een' civielen prijs; HARING SALADE, 30 Ct. per portie. Brieven *franco*.

PANTOFFELS

van Veterband in kleuren, *met* en *zonder* Zolen: daarvan is een' aanzienlijke partij (*geheel of gedeeltelijk*) beneden *inkoopsprijs* verkrijgbaar.

Adres met *gefrankeerde* Brieven, gemerkt B., aan den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage.

***** WAARSCHUWING tegen GEVEINSDHEID.**

Al wie opregt, en niet ondankbaar is, erkent, dat van **eerlijk openbaar schrift**, de naamteekening eene pligt is, die zich voor geen tegenstand of sprake behoeft te schamen. **Christenen** brengen een oppassend Mensch geen nadeel toe.

Haarlem. JOHANNES CORNELIS VAN GEMUND.

*** Men vraagt in HUUR tegen Februarij a. s., op een der Dorpen in de nabijheid van Zutphen, Doesburg, Lochum of Doetinchem, voor een klein gezin: Een net HUISJE met TUIN. Opgave van prijs en localiteit *franco*, onder Lettrs. A. Z., bij de Boekhandelaars GEBR. VERMANDE, te Hoorn.

*** Met po. November te HUUR, in het Dorp Voorst nabij de Kerk: Een HUIS, met vier Kamers, Keuken, Zolder en ruime Stalling, benevens een grooten TUIN, met verscheidene Vruchtboomen. Te bevragen bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer, onder Letter G. Brieven *franco*.

*** Men verlangt te HUREN of te KOOPEN, in de Gemeente Heemstede, Bennebroek of Berkenrode: Een goed onderhouden HEERENHUIS, van minstens vijf ruime Kamers, met grooten Tuin of Plaats, liefst met Stalling, om te aanvaarden 1 November of later.

Adres de Heeren HOOGSTRATEN EN ZOON, Boekhandelaren te 's Hage, onder de Letters P. B.

***** OPENBARE VERKOOPING VAN**

WERKPAARDEN.

De Notarissen BEIJERMAN en CAZAUX, residerende te Rotterdam, zijn voornemens, onder Directie van MARLE en DE SILLE, op Maandag den 3den October 1853, des middags ten 12 ure, op het Terrein van het Tweede Nieuwewerk te Rotterdam, in het openbaar **om *Contant Geld*,** te verkoopen:

Vijftien à Twintig Stuks **WERKPAARDEN**, zich thans bevindende in eene Keet, op het voormelde Terrein, en aldaar inmiddels dagelijks te bezigtigen.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemde Notarissen, aan het Westnieuwland te Rotterdam, en bij den Heer A. BOS, op het voorschreven Terrein.

LAMMEREN.

Men is van meening op Maandag den 10den October 1853, ten huize van *K. Visser*, in de Wieringerwaard, des voormiddags ten elf ure, om *contant geld*, in het openbaar te Verkoopen: **300** *extra beste* LAMMEREN, waarvan 200 op Texel en 100 op Wieringen geboren, doch alle geweid zijn in het Oostelijk gedeelte van de Anna Paulowna Polder, op het Land bij *Jakob Ruiter* in gebruik.

***** OPENBARE VERKOOPING.**

Ten overstaan van den Notaris Mr. J. P. DE FREMERIJ, residerende te 's Gravezande, zullen op Vrijdag den 7den October 1853, des morgens precies om 10 ure, op de Woning, genaamd *Vlugtenburg*, in die Gemeente, *om contant geld*, worden verkocht:

De Inventaris, van Ankers, Zeilen, Masten, Rondhouten als anderzins van het op 27 September 1853 gestrande ZWEEDSCHE GALJOOT-SCHIP, genaamd *AUGUSTUS*, benevens eene aanzienlijke massa Wrakhout en IJzerwerk, van dat Schip afkomstig, en verders: De **Lading** van hetzelve Schip, bestaande in: 222 Greinen Balken, ter lengte van 3 el 60 tot 9 el 60 en ter zwaarte van 24 à 24 tot 48 à 48, en eene groote partij Stop- en Stouwhouten en eenige staafjes Staal.

Alles liggende op de voorschreven Bouwmanswoning en aldaar daags vóór de Verkooping te zien.

*** **MUZIEKHANDEL VAN** *G. W. DERX*, **te HAARLEM.**

I. De *tweede Aflev. der Psalmen voor Piano of Orgel enz.* is ter Perse, en zal spoedig aan HH. Inteek. worden verzonden. Tot zoo lang is het geheele Werk te bestellen, voor den zeer matigen Prijs, van *f* 7,50. Buiten inteek. .... *f* 9,—.

II. Is uitgegeven H. ROSELLEN, *op* 31 *Trois. Rêveries p. Pfte.* .... *f* 2,—. Zijnde ook in aparte N^os^. verkrijgbaar.

III. Eene fraaije wel geconserveerde VIOLONCEL (Amati) van schoonen toon, is aan hetzelfde adres TE KOOP voor .... *f* 75,—.

*** Bij J. J. VAN BREDERODE, te Haarlem, is uitgegeven, het in vele omstandigheden zoo belangrijke boek:

DE DOOD
IN HET LICHT DER OPENBARING.
OVERDENKINGEN BIJ STERFGEVALLEN,
TEN GEBRUIKE BIJ DE
Openbare of Huisselijke Godsdienst-Oefeningen,
DOOR
J. C. F. WILD,
Predikant te Schönberg.
De prijs in netten Omslag is *f* 2,25.

*** GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, hebben uitgegeven en alom verzonden:

HANDIGHEID IS GEENE HEKSERIJ,
of de Noordsche **Toovenaar** in den vrolijken Gezelschapskring, door Prof. RUDOLPH ANTONI. Naar de 5^e^ uitgave, uit het Hoogd. Vertaald. Prijs 40 Cents.
Een alleraardigst Boekje tot korting der aanstaande Winter-Avonden.

DE NIEUWSTE DROOMUITLEGGER,
waarin de beteekenis van **Nachtelijke Gezigten, Voorstellingen** en **Droomen** grondig en duidelijk, volgens eigene ondervinding wordt uitgelegd en aangetoond. Prijs 35 Cents.

*** De Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST en ZOON, te Amsterdam, hebben op heden uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

EEN NIEUW WERK VOOR LEESGEZELSCHAPPEN EN
LEESBIBLIOTHEKEN,
GETITELD:
RUTH GARNETT,
of de Puritein en het Hof van KAREL II.
Een Geschiedkundige Roman. Uit het Engelsch door den Vertaler van **„de Kardinaalsdochter," „de Valsche Wissel" enz.** Twee Deelen in gr. 8°. met Vignet. Prijs .... *f* 6,—.

Deze Roman, waarin vele der historische personen, die onder de Regering van Engelands „vrolijken Monarch" eene voorname en beruchte rol hebben gespeeld, den lezer sprekende en handelende worden voorgesteld, munt zoowel uit door boeijenden stijl als afwisselende tooneelen, terwijl men er de zeden van dien tijd met levendige kleuren in afgeschilderd vindt.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.
ALICE MONTROSE,
door MARIA J. MAC-INTOSH. (*Schrijfster van Mary en Eveline en Isabel en Grace*). 2 Dln. in gr. 8°. met Vignet .... *f* 7,20.

In een tijd, waarin de NEGERHUT *zoo veel opgang maakt, zal een werk van de zoo gunstig bekende Mevrouw* MAC-INTOSH, *waarin zij met de haar eigene fijnheid van opmerking hare beschouwing en ondervinding van het Slavenleven mededeelt stellig met belangstelling ontvangen worden.*

DE SCHARLAKEN LETTER.
Een verhaal door NATH. HAWTHORNE. In gr. 8°. met Vignet .... *f* 3,60.

„De Scharlaken Letter is een bewonderingswaardig Kunstwerk van vinding en opvatting en staat zelfs als zoodanig boven UNCLE TOM'S CABIN." (Leeskabinet 1853. N°. 4).

VRIENDSCHAP EN LAAGHEID.
Uit het Engelsch. In gr. 8°. met Vignet .... *f* 3,60.

LEVENSBEELDEN.
In Verhalen. Naar het Engelsch van M^rs^. ELLIS. In gr. 8°. met Plaat .... *f* 3,—.

PLIGT EN ROEPING DER VROUW.
Een Boek voor VROUWEN en MEISJES. Naar de 20 Engelsche Uitgave van M^rs^. ELLIS, door K. SYBRANDI. Postformaat. 4^e^ druk in Prachtband .... *f* 2,—.

Amsterdam, Sept. 1853. J. D. SYBRANDI.

*** Bij H. C. SUSAN C.H.ZOON, te 's Hage, ziet het licht:

I. WISEMAN EN CUMMING,
Redevoeringen van een KARDINAAL en een PREDIKANT,
of ***Rome*** *niet de Beschermster maar de Vervolgster der Wetenschap. Prijs* 50 *Cent.*

II. Een Woord aan de Regering en aan de Leden van de Staten-Generaal, in opzigt tot het **miskende** eigendomsregt van het Fonds van den **Hoogen Raad van Adel**, in verband beschouwd met den **waarborg** der regten van Eigendom voor alle standen in de Maatschappij. Prijs 20 Cent.

*** Door de Boekhandelaars C. L. SCHLEIJER en ZOON, te Amsterdam, worden met succes gedebiteerd onderstaande Werken van den **Hoogleeraar:**

F. J. DOMELA NIEUWENHUIS.

I. Twaalf Preken over Teksten uit het Oude Testament .... *f* 2,70.
II. Twaalf Preken over Teksten uit het Nieuwe Testament .... „ 2,90.
III. De Leer van het H. Avondmaal in de Nederlandsche Luthersche Kerk. Eene bijdrage tot hare Geschiedenis. Met onuitgegeven Stukken .... *f* 1,80.
IV. Schets der Christelijke Zedeleer .... „ 1,00.
V. Het Avondmaal in de Christelijke Kerk. Eene Voorlezing .... „ 0,60.
VI. Oratio de varia mutatione, quam, teste Historia, in patria nostra subiit ecclesia Lutherana .... „ 0,40.
VII. Redevoering over de veranderingen in de Luthersche Kerk in Nederland .... „ 0,40.
VIII. Gebeden boekje voor Christenen. Met een wegwijzer tot het lezen van het Nieuwe Testament .... „ 0,35.
Bij 25tallen, tot verspreiding onder minvermogenden à .... „ 0,25.

Tevens is bij bovenstaande verkrijgbaar:

H. MARTENSEN. Grondschets voor een stelsel der zedelijke wijsbegeerte. Ten gebruike voor Akademische Voorlezingen .... *f* 1,30.
Viertal Feest- en Gelegenheidsredenen door F. J. DOMELA NIEUWENHUIS, H. C. MILLIES en J. DECKER ZIMMERMAN .... *f* 0,90.
Vijftal Leerredenen, door A. RUTGERS VAN DER LOEFF, H. N. VAN TEUTEM, B. T. LUBLINK WEDDIK, J. G. DE HOOG SCHEFFER en J. C. KINDERMANN .... *f* 1,50.

*** Bij H. R. VAN ELK, te Dordrecht, verschijnt op heden:

Prospectus eener nieuwe uitgave van het
INSTITUUT OF ONDERWIJZING IN DE CHRISTELIJKE GODSDIENST,
door JOHANNES CALVIJN.

Slechts bij eene *ruime* deelneming zal de Uitgever kunnen in staat gesteld worden, dit hoogstbelangrijk Werk in het licht te doen verschijnen, en alzoo het schoonste Werk dat **Calvijn** ooit heeft geschreven, der vergetelheid te ontrukken. — Hij beveelt daartoe de lezing van het Prospectus dringend aan.

*** G. T. N. SURINGAR, Uitgever te Leeuwarden, heeft aan zijne Correspondenten verzonden:

Het Vierde Deel
der geheel nieuwe en volledige uitgave van
AL DE LEERREDENEN
VAN
J. H. VAN DER PALM.

Gerangschikt naar den aard der behandelde stoffen naar een plan van klassificatie door den vereeuwigden Schrijver zelve ontworpen.

Dit Vierde Deel handelt over **BIJZONDERHEDEN UIT DE LIJDENSGESCHIEDENIS VAN JEZUS.**

Door het herdrukken der eerste Deelen, is deze Verzameling weder in haar geheel verkrijgbaar, en wordt zij volgens voorwaarden in den Prospectus vermeld afgeleverd *op den voet van Inteekening* tegen *f* 2,25 per Deel in groot 8°, en tegen *f* 1,50 in kleiner formaat.

De Negende Aflevering
der vernieuwde Uitgave van de
BIJBELSCHE LANDSCHAPPEN,
naar afbeeldingen op de plaats zelve vervaardigd met bijgevoegde Tafereelen.
DOOR
ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN,
Hoogleeraar te Amsterdam.

Ook hierop staat de Inteekening voor als nog open.

De prijs per Aflevering bij de vorige uitgave *f* 1,60, **is thans gesteld op *f* 1,—.** Het geheel van deze Prachtuitgave zal in 24 Afleveringen, elk vier fraaije gravures op staal bevattende, compleet zijn.

DE EERSTE AFLEVERING
VAN
VICTOR KELLER'S
NALATENSCHAP
AAN ZIJNE VRIENDEN.
Een Huisboek voor denkende Christenen.
NAAR HET HOOGDUITSCH DOOR
J. M. L. ROLL,
Evang. Luth. Predikant.

Deze uitgave zal vervat zijn in twaalf Afleveringen, te zamen uitmakende drie octavo Boekdeelen. De prijs van elke Aflevering wordt *bij Inteekening* gesteld op 60 Cents.

Prospectus alomme ***gratis*** *verkrijgbaar.*

Bij denzelfden is verschenen:

HOE LEERT HET KIND SPREKEN?
DOOR
DR. D. F. ESCHRICHT.
Hoogleeraar te Koppenhagen.
30 Cents.

*** Door J. DE LANGE, te Deventer, is uitgegeven:

EEN WOORD
TOT ZIJNE MEDEBROEDERS OVER DE
APHORISMEN en THESES,
Dissonnanten met den grondtoon onzer eeuw, van den W.-E. Z.-Gel. Heer L. J. VAN RHIJN, Pred. te N. Loosdrecht, door M. F. NIERMEIJER, Pred. te Ossendrecht.
Prijs 70 Cents.

Van dit, ook voor alle zelfdenkende Christenen belangrijk Geschrift, wordt gezegd in de ***Morgenster*** N°. 20. 1852: *„Voor wie hooren wil, is hier alles gezegd, wie hier niet ziet, hij is willens of onwillens blind."*

In de ***Godg. Bijdr.*** 3^e^ St. 1853.

„Wij prijzen de lezing allen aan, die den loop der tijden, uit den geest des tijds willen leeren verstaan."

*** Door D. A. THIEME, te Arnhem, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

LOSSE SCHETSEN
IN EN OM PARIJS,
in den Zomer van 1852,
DOOR ***M. P. LINDO.***
MET VIER PLATEN. Prijs *f* 2,40.

LAATSTE AANBIEDING
VAN
VIJF DEELEN VAN DE HUISVRIEND,
VOOR DEN
verminderden prijs van
ZEVEN GULDEN.

Ondergeteekenden, door sommige bezitters der vijf eerste Deelen van **DE HUISVRIEND** van tijd tot tijd zijnde aangezocht om ook de volgende Deelen van dit Tijdschrift tegen verminderden prijs af te staan, hebben gemeend daaraan tot dusver geen gevolg te moeten geven, maar daarmede te wachten tot weder eene gelijke serie als de vorige zoude kompleet zijn. Dit thans het geval zijnde, bieden zij bij dezen aan de Jaargangen **VI — X** van genoemd Tijdschrift, tegen den uiterst geringen prijs van **ZEVEN GULDEN.**

Prospectussen en Deelen ter inzage zijn bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

Groningen, September 1853.
Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

*** Door E. IPPIUS FOCKENS, te Franeker, is uitgegeven en verzonden:

DE VIJF BOEKEN VAN MOZES,

op nieuw uit het Hebreeuwsch vertaald, met korte aanteekeningen, ten behoeve van het Christelijk gezin; door H. F. T. FOCKENS, Theol. Doct. en Predikant te Twijzel en Vloten. *f* 3,25.

Bovengenoemd Werk is het eerste stuk van den **BIJBEL VOOR HET CHRISTELIJK GEZIN,** uit de oorspronkelijke talen op nieuw overgezet en ingerigt naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd, door *H. F. T. Fockens*, Theol. Dr. en Predik. te Twijzel en Vloten. Op dit Werk staat nog steeds de inteekening open bij HH. Boekhandelaars in het Rijk; bij de uitgave van een stuk wordt de prijs verhoogd, gelijk ook met dit 1^e^ stuk heeft plaats gehad, waarvan de prijs was bij int. *f* 3,00 en nu buiten int. *f* 3,25. Het O. Test. zal in 4 stukken compleet zijn van ongeveer gelijken omvang als dit 1^e^ stuk, terwijl de alphab. naamlijst der Inteekenaren bij het 2^e^ stuk zal gevoegd worden.

Door hem wordt met veel succes gedebiteerd:
Jaarboekje voor Onderwijzers voor 1853. *f* 0,60.
J. de Vries, Twee- en Driestemmige Zangstukjes, 2^e^ Uitgave .... „ 0,25.
Nieuwe Friesche Volks-Almanak, 1853, 1e Jaarg. „ 1,00.

*** Bij den Boekverkooper J. NOORDENDORP, te Amsterdam, zijn nog eenige Exemplaren te bekomen van:

1. **P. J. ELOUT.** Bijdragen tot de kennis van het Koloniaal Beheer. . . . . . . *f* 2,50.
2. Wereldliefde en Godsvrucht, door de Schrijfster van: *Emma ou la prière d'une mère.* 2 dln. . *f* 2,50.
3. **A. CAPADOSE.** De Toekomst Israëls. „ –,25.
4. „ De Toekomst des Heeren, als Koning Israëls. . . *f* –,25.
5. „ *Leila Ada*, of Geschiedenis en Dood van eene Joodsche Dochter. . . . . *f* –,25.
6. **MERLE D'AUBIGNÉ.** Rede over hetgeen voorbij gaat, en hetgeen niet voorbij gaat. . *f* –,30.
7. **Fr. L. Fr. CHAVANES.** l'Eglise, colonne et base de la vérité. Sermon. . . . . *f* –,40.
8. **Mr. A. L. MACKAY.** Aan D^r^. P. HOFSTEDE DE GROOT. . . . . *f* –,40.
9. **H. ALLON.** De Eenheid in het wezen van de Mozaïsche en Christelijke Godsdienst. . *f* –,40.
10. Twee Preeken van *Luther* op den Heiligen Kersdag. . . . . *f* –,15.
11. **M. J. CALVIN.** Petit Traité de la Sainte Cène de notre Seigneur J. C. . . . . *f* –,20.
12. Zamenspraak over den Eed. Een onderrigt voor Getuigen. . . . . *f* –,25.
13. De kreupele *Frits*, of de gebroken Jeneverflesch. „ –,15.
14. **RACHEL.** Een Verhaal. Naar het Engelsch. „ –,60.
15. **REBECCA**, of de leidingen Gods, met een Joodsch Meisje. . . . . *f* –,30.
16. Eenvoudige Handleiding voor Zondag-Scholen. 2 Stukjes GENESIS, EXODUS. . . . *f* –,55.
17. **J. G. LEE.** De Aziatische Cholera. Hare kenteekenen, Homœopatische genezingen en voorhoeding. 2 Stukjes. . . . . *f* 1,—.

[*Zie verder het Vervolg.*]

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de *Zaturdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 1 October 1853.

*** Op den avond van den 21sten dezer werd op ons dorp *Gorssel*, in weinig tijds, de gehuurde woning van eenen algemeen geachten bakker, met bijna alles, wat er zich in bevond, en dat niet tegen brandschade was verzekerd, eene prooi der vlammen. En was er slechts dit te betreuren! Maar de vrouw beweent een 13jarig zoontje, dat in den brand is omgekomen, en haren man, die eenige uren later, aan de gevolgen zijner brandwonden overleed. Met hare vier nog onmondige kinderen, zijnde de jongste een zuigeling van 7 maanden, blijft zij, van hare broodwinning beroofd, en ook nog aan brandwonden lijdende, hare bede om hulp en bijstand in dezen haren nood opzenden tot Hem, die een man der weduwen en een Vader der weezen is, dat die de harten zijner beweldadigden moge bewegen tot medelijden en hulpbetoon in dezen haren zoo deerniswaardigen toestand van tranen, rouw en kommer.

Mede-christenen! Openen wij oor en hart en hand voor de smeekstem dezer weduwe en hare kinderen, en wilt haar, evenmin als zoo vele anderen, beschamen in dit haar regtmatig vertrouwen op ons! Elke gift, hoe klein ook, zal ons een gewenscht offer zijn op het altaar der barmhartigheid!

Met den ontvangst van dezelve willen zich wel belasten de heeren *J. A. de Vuller*, *R. S. Schummelketel*, *J. Coops* te Gorssel, en *W. Immink*, *J. H. van Ysselt Groothuis*, *G. Ruitenschild*, *J. B. H. Bruinier*, *H. V. Sluiter*, *J. A. Anspach*, *A. C. de Meyier*, *J. C. van de Velde*, *C. J. Wijnaendts*, *G. Rebel Jr.*, *H. G. J. van Doesburgh*, *A. W. van Moock*, *H. P. Schuuring* en *H. Kampheuve Greving*, predikanten te Doesborgh, Lochem, 's Hage, Amsterdam, Deventer, Arnhem, Zutphen, Warnsveldt, Almen, Rotterdam, Koevorden, Ruurlo en Vorden, alsmede de heeren *H. de Wit Hamer*, medic. doctor te Delft, *B. Haitsema-Viëtor*, advocaat en Notaris te Winschoten en *C. Ribbius* te Twello.

Gorssel, 25 *September* 1853. J. COOPS.

*** Ondertrouwd:
BUITENPOST, 25 September 1853. Eenige kennisgeving.
Mr. J. G. W. H. VAN SYTZAMA
en
S. W. VAN HAERSMA DE WITH.

*** Getrouwd:
NIEUWKOOP, 28 September 1853.
J. H. KAPTEYN
en
N. C. BROEKHOFF.

*** Getrouwd:
BREDA, den 29sten September 1853.
S. COOL, van *Schiedam*, en
S. C. DE LANG.

*** Getrouwd:
C. P. DE BRAUW,
R. M. W. O., Luit. ter Zee 1e Kl., en
M. A. A. DE BRAUW.
UTRECHT, den 29sten September 1853.

*** Getrouwd:
OOSTZAAN, 29 September 1853. Eenige kennisgeving.
A. J. VAN DER LEE,
Weduwnaar van *J. van Marken*, Predikant te *Sliedrecht*, en
Y. BRAT.

*** Getrouwd:
HAARLEM, den 29sten September 1853.
J. J. VAN HARREVELD
en
C. J. RIECHMANN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER ***ROLINA WILMINA NIJSINGH***, Echtgenoot van
ZWARTSLUIS, 24 September 1853. J. G. VAN SETTEN.

*** RIED, 27 September 1853. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON *D. M. T. ESCHER — KUIPERS*.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. C. RAHÉ*, Echtgenoot van J. M. FURSTNER.
AMSTERDAM, 27 September 1853.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. A. H. A. GOUDRIAAN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van A. H. DROST.
HAASTRECHT, 28 September 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *FRANCINA ALVAREZ*, geliefde Echtgenoot van N. J. KAMPERDIJK.
UTRECHT, 28 September 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *PH. J. VAN HEUSDE — VAN EWIJCK*.
'SGRAVENHAGE, 28 September 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER *G. CLEIJNDERT*, Echtgenoot van Doct. A. KOPS.
UTRECHT, 29 September 1853.

*** Heden overleed in den ouderdom van 75 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder, MARIE PHILIPPINE DE BORDES, Wed. den Heer *Jan van Bosse*.
AMSTERDAM, 26 September 1853.
A. VAN BOSSE.
Uit aller naam.

*** Heden stierf ons eenig Kind, ANTONY, ruim vijf maanden oud.
ANT. MOENS.
J. G. MOENS, SAUERBIER.
HOOGVLIET, 27 September 1853.

*** Heden morgen om acht uur, overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JANTJE ANGELINO, Wed. *Albartus de Kat*, in den ouderdom van ruim twee en zeventig jaren.
OCHTEN, 28 September 1853.
A. A. VAN DORLAND.
G. VAN DORLAND, geb. ANGELINO.

*** Heden overleed onze geliefde Dochter GEERTRUIDA JACOBA JOHANNA, in den ouderdom van 18½ jaar.
GELDERMALSEN, 28 September 1853.
O. A. VERWEIJ.
M. A. VERWEIJ, KNAAP.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, mijn dierbare Echtgenoot W. N. KOOYKER, werd mij heden door den dood ontrukt in den ouderdom van 42 jaren, na eene gelukkige Echtverbindtenis van ruim 19 jaren. God sterke mij in dezen beproevenden weg, en zij met zijne vertroostende liefde mij nabij!
BERGEN OP ZOOM, den 28sten September 1853.
J. P. VAN HEES, Wed. *W. N. Kooyker*.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Te 'SGRAVENHAGE, is op den 28sten September 1853 overleden, de Wel-Edel-Gestr. Heer P. E. VAN GROOTVELD, Gepensioneerd Kapitein in Oost-Indische dienst. Eenige kennisgeving.

*** Op den 13den dezer overleed, in den ouderdom van 51 jaren, mijne geliefde Echtgenoote ANNA MARIA JACOBA VAN RHIJN, tot mijne en mijner Kinderen groote droefheid. A. P. NIEUWPOORT.
AMSTERDAM, 29 September 1853.
Deze advertentie, welke uithoofde van betrekkingen buiten 's lands, tot heden is uitgesteld, strekke tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Voor de vele bewijzen van belangstelling, betoond bij gelegenheid van ons huwelijk, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, hartelijk dank.
ROTTERDAM, 29 September 1853.
P. C. HENDRIKSEN.
G. W. HENDRIKSEN, OVERVOORDE.

*** De Ondergeteekenden betuigen, mede uit naam hunner wederzijdsche Betrekkingen, hunnen welmeenenden dank voor de vele bewijzen van deelneming hun bij hun Huwelijk betoond.
H. DE VOS.
P. M. DE VOS, UYLENBROEK.
LEYDEN, 29 September 1853.

*** Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming ons betoond, bij het overlijden van onze jongste Dochter, *Catharina Sara Johanna*, betuigen wij door deze, onzen opregten dank. S. VAN OSENBRUGGEN.
AMSTERDAM, 29 September 1853.
M. P. VAN OSENBRUGGEN, VAN DROOGE.

*** **Dr. DOUWE TIETEMA LEEN.**

Burgemeester en Wethouders der Gemeente LEEUWARDEN, Bestuurders van het Dr. *Douwe Tietema Leen*, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat gedacht Leen, door Dr. *Douwe Tietema*, bij deszelfs Testament in dato 11 October 1528, aan deszelfs *Broederlijke* en *Zusterlijke* Stam, ad Studia, besproken vaceert en roepen dien ten gevolge allen, die daarop vermeenen regt te hebben, op, om hunne belangen, ten dezen te doen gelden, waartoe zij zich, of in *persoon*, of met *gefrankeerde* Brieven, kunnen aanmelden ter Secretarie dezer Stad, vóór den 20sten October e. k.

Leeuwarden, den 22sten September 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

*** Een ONDERWIJZER, van de Protestantsche Godsdienst, ervaren in de Reken-, Stel- en Meetkunde, niet onbekend met de Fransche Taal, kan zoo spoedig mogelijk aan eene welingerigte Kostschool geplaatst worden, om de werkzaamheden met den Directeur en drie Secondants te deelen.

Men adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letters H. G., aan den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

*** P. A. VAN LUYT, openbaar Onderwijzer te Meerkerk, verlangt tegen November e. k.: Een' ONDERMEESTER, van den 3den Rang, in staat, om, des gevorderd, de Kerkedienst zonder Orgel waartenemen. Brieven *franco*.

*** Een SECONDANT van den 2den rang, P. G., ervaren in de *Wiskundige* Vakken, en in staat ééne of meer vreemde Talen te helpen onderwijzen, kan tegen een goed Salaris op een Stedelijk Instituut geplaatst worden. Brieven *franco*, Lt. M., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, te Utrecht.

*** Een' Predikant op een Dorp in Z.-Holland wenscht, dat EEN à TWEE JONGELIEDEN, tegen eene matige tegemoetkoming, aan zijne zorg en opleiding worden toevertrouwd. Voor zijn eigen Zonen een' ook in de Wiskunde bekwamen Docent ten zijnent hebbende, zou hij zelf zich met het Onderwijs in de Oude Talen en Wetenschappen willen belasten, die met deze verwant zijn. — Inclinérenden gelieven zich te vervoegen met *franco* Brieven, onder Letter X., bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te Leiden.

*** Men vraagt eenen bij uitstek bekwamen BOEKDRUKKER, om te werken aan eene Snelpers. Hij, die bewijzen van kunde kan overleggen en reeds aan eene Snelpers is werkzaam geweest, zal de voorkeur genieten. Adres *franco*, Lett. W., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Er wordt gevraagd tegen 1 November aanstaande, in eene deftige Huishouding zonder Kinderen, in eene der voorname Steden van Overijssel, eene *bekwame* KEUKENMEID, van de P. G., in staat de tweede Meid in het Huiswerk behulpzaam te zijn. Adres met goede getuigschriften *vrachtvrij* of in *persoon*, bij den Boekhandelaar D. J. WILTERDINK, te Deventer.

*** Voor een Heer of eene Dame, voor welke eenig toezigt wordt verlangd, of welke begeeren mogt het verblijf in eene zeer gezonde streek, met aangename Wandelingen, de Plaats zeer gemakkelijk te bereizen, en toch eenigzins afgelegen, is gelegenheid tot INWONING bij een gehuwd Predikant. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters G. H., aan het Bureau van *de Rhijnbode*, te Leijden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een dubbel RIJNSCHEEPJE, groot 26 Tonnen, met Mast en Zwaarden, Zeil en Treil, en verder complete Inventaris, alsmede met de goede Turfkalandisie daarbij behoorende. Alles dadelijk te aanvaarden, en te bevragen bij PIETER STERK, Mr. Smid, te Nieuwkoop, alsmede ten Kantore van den Notaris J. A. SWILLENS aldaar. Brieven *franco*.

*** Er bestaat gelegenheid tot overneming van eene FABRIJK, in de Provincie Utrecht, van een Artikel van dagelijksche behoefte. Kunnende bijna de helft der Koopsom op Hypotheek op de Gebouwen gehouden worden.

De Eigenaar door Administratiën verhinderd zich geheel voor de zaak disponibel te houden, is ook niet ongenegen voor de helft, of minder, Aandeel in de Fabrijk te houden.

Adres met eigenhandige *franco* Brieven, onder Letters L. W., bij de Boekhandelaren KEMINK & ZOON, te Utrecht.

*** Ten gevolge van verandering van Standplaats, is te KOOP: Een HUIS, ERF en STAL, te Schermerhorn, waarin langer dan eene halve eeuw de *Genees- en Heelkundige Praktijk* met best succes is uitgeoefend. Adres met *gefrankeerde* Brieven aan W. MEYER, Chir. en Accr. te Schermerhorn.

*** **DIRECTE BELASTINGEN.**

Te KOOP: Eene volledige Verzameling der WETTEN en BESLUITEN van 1823 tot 1853.

OPLEIDING.

Voor een JONG MENSCH, H. G., bestaat dadelijk gelegenheid tot opleiding bij eene opgerigte Administratieve Zaak, tegen betaling van Kost en Inwoning. Te bevragen, *beiden* onder *franco* Brieven, Letter A. B. C., bij den Heer D. H. ELFRINK, 't Wijstraat te Utrecht.

*** **FINALE VERKOOPING**

VAN

DRIE UITMUNTENDE ZATHEN EN LANDEN, ENZ.

ONDER

***KOLLUM* en *BURUM*.**

De Notarissen C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost en D. H. ANDREÆ, te Kollum, zullen, op Dingsdag den 4den October 1853, des voormiddags 10 ure, in het Logement *de Roskam*, bij *H. Westra*, te Kollum, bij eindelijke toewijzing presenteren te verkoopen:

De navolgende drie uitmuntende ZATHEN en LANDEN, benevens eene BANK in de Kerk te Burum, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer en Mr. *J. A. Fruitier*, als:

1. Eene ZATHE en LANDEN, de Kwelderplaats, *DE NIEUWE RAKEN* genaamd, met derzelver kapitale in 1836 nieuw gestichte HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd wijk D, No. 44a, benevens ERF, TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen onder het behoor van Kollum; bij *Pieter Johannes Douma* en *Vrouw* in gebruik, ten Kadaster bekend gemeente Kollum, sectie C, Nos. 10, 11, 12, 13, 17, 18, 28, 29, 30, 436, 437, 438 en 444, en sectie B, Nos. 2, 3, 528 en 560, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 54 Bunders, 10 Roeden, 70 Ellen, alle Weidlanden; benevens eene groote uitgestrektheid AANWAS- en SLIKGRONDEN, begroot op p. m. 700 Bunders; in 12 Percelen; waarop provisioneel is geboden: op perc. 1 *f* 24,088, perc. 2 *f* 4011, perc. 3 *f* 1225, perc. 4 *f* 1091, perc. 5 *f* 2300, perc. 6 *f* 1500, perc. 7 *f* 1400, perc. 8 *f* 2069, perc. 9 *f* 5500, perc. 10 2577, perc. 11 *f* 2390, perc. 12 *f* 5399. Totaal *f* 53,580.

2. Eene ZATHE en LANDEN, met nette in 1848 nieuw gebouwde HUIZING, benevens SCHUUR, afzonderlijk staand LIJTSHUIS, smaakvol aangelegden TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, *DE ROODE SCHUUR* genaamd, staande en gelegen onder Burum, de Huizing gekwoteerd No. 150, ten Kadaster bekend gemeente Burum, sectie A, Nos. 244, 394 en 395, sectie B, No. 219 en sectie C, Nos. 43 tot en met 57 en 169, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 32 Bunders, 74 Roeden, 76 Ellen Bouw- en Weidlanden; waaronder 24 Bunders, 9 Roeden, 46 Ellen aan elkander rondom de Huizing zijn gelegen; bij *Jan Doorenbos* en *Vrouw* in gebruik; in 18 Percelen; waarop provisioneel is geboden: op perc. 1 *f* 2700, perc. 2 *f* 2577, perc 3 *f* 1450, perc. 4 *f* 2627, perc. 5 *f* 1613, perc. 6 *f* 1775, perc. 7 *f* 4307, perc. 8 *f* 3617, perc. 9 *f* 2577, perc. 10 *f* 2434, perc. 11 *f* 2299, perc. 12 *f* 1725, perc. 13 *f* 2021, perc. 14 *f* 2730, perc. 15 *f* 1277, perc. 16 *f* 1011, perc. 17 *f* 1551, perc. 18 *f* 1100. Totaal *f* 39,391.

3. Eene ZATHE en LANDEN, met kapitale in 1846 nieuw gebouwde HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd No. 8, ruime HOVING, ERF, TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen ten Oosten en Noorden van en onmiddelijk aan het gebuurte te Burum, *HET HOOG* genaamd, ten Kadaster bekend gemeente Burum, sectie C, Nos. 124, 125, 142, 143, 144, 145, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 309, 402 en 403, en sectie D, No. 192, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 31 Bunders, 56 Roeden, 30 Ellen, Bouw- en Weidlanden; bij *Johannes Siegers Dijkstra* in gebruik; in 18 Percelen; waarop provisioneel geboden is: op perc. 1 *f* 3113, perc. 2 *f* 775, perc. 3 *f* 1525, perc. 4 *f* 1075, perc. 5 *f* 7577, perc. 6 *f* 1169, perc. 7 *f* 1304, perc. 8 *f* 1351, perc. 9 *f* 6427, perc. 10 *f* 2711, perc. 11 *f* 3277, perc. 12 *f* 1361, perc. 13 *f* 3461, perc. 14

f 2500, perc. 15 *f* 1100, perc. 16 *f* 1556, perc. 17 *f* 1521, perc. 18 *f* 1031. Totaal *f* 42,834, en

4. Eene BANK, genaamd *VOGELZANG*, in de Kerk der Hervormde Gemeente te Burum, bevattende 4 Mannen en 4 Vrouwen Zitplaatsen: in 4 Perceelen: waarop provisioneel is geboden: op perc. 1 *f* 85, perc. 2 *f* 99, perc. 3 *f* 100, perc. 4 *f* 100. Te zamen *f* 384.

*** Op Vrijdag den 7den October 1853, namiddags ten zes ure, zal te Westerschelling, op het Eiland Terschelling publiek om *contant geld* worden verkocht: De lading BALKEN, geborgen uit het aldaar gestrande Rostocker Galjas *Sophia*, Kapitein *J. C. Langhinrichs*, gekomen van Riga, en bestemd geweest naar Antwerpen: bestaande in 300 stuks Kroonbalken en ongeveer 90 stuks Greenen 2e soort Balken, lang van 51 tot 155 Palm, en dik van 34 bij 27, tot 37 bij 32 Duim, Nederlandsche maat.

Ten gerieve der Kooplieden zal er een Vaartuig te *Harlingen* gereed liggen, ten einde op den Verkoopdag van daar naar Terschelling te zeilen, en op welks aankomst de Verkooping zal wachten.

Informatie ten Kantore van den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Commissionnair op genoemd Eiland.

*** **OPENBARE VERKOOPING**

ten overstaan van den Notaris C. C. KROM, op Woensdag den 12den October 1853, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Herthuis*, te Gouda, van: Een zeer hecht, sterk en goed onderhouden HUIS, waarin onderscheidene, gedeeltelijk behangen Vertrekken, Keuken, drooge Kelder en verdere Gemakken, met Tuin daarachter, een ruim Pakhuis daarnevens en drie voor weinige jaren nieuw gebouwde HUIZEN onder één Dak, daaraan grenzende aan de Noordzijde van de Gouwe en in de Vischsteeg te Gouda.

Alsmede, tenzelfden dage, des voormiddags ten 9 ure, in het voorschrevene Huis of Pakhuis, van: Een KERK-ORGEL, in 1850 gemaakt door nu wijlen den Heer *B. J. Gabry Azn.*, te Gouda, hebbende de navolgende Registers, als: Prestant 4 vt. Eng. Tin in parade, Prestant 8 vt., Bourdone 16 vt., Discant Holpijp 8 vt., Fluit, gedekt 4 vt., Quint-Fluit 3 vt., Octaaf 2 vt., Mixtuur 2 en 3 sterk, Cornet 3 sterk, (welke 4 laatste Registers onder het spelen met den voet kunnen worden weggeschoven), Clavier C tot F driemaal gestreept en een schep Blaasbalg, liggende buiten de Orgelkast. Nog een gebruikt KERK-ORGEL, Clavier C tot D driemaal gestreept met schep Blaasbalg en Registers als volgt: Prestant 8 vt. van F kruis in parade, Prestant 4 vt., Holpijp 8 vt., Fluit gedekt 4 vt., Quint 3 vt., Octaaf 2 vt., Flageolet 1 vt., Mixtuur 2 en 3 sterk (alle gehalveerd), en Tertiaan Discant.

Voorts: Twee KABINET-, drie BUREAU-ORGELS, en een TAFEL-ORGELTJE, drie nieuwe BLAASBALGEN met TOEBEHOOREN, en een KAST voor Kerk-Orgel.

Zijnde alles dagelijks optenemen en te bezigtigen, terwijl nadere onderrigting is te bekomen (mits Brieven *franco*) ten Kantore van den Notaris KROM, te Gouda.

Men is van meening, ingevolge bekomene autorisatie van de Arrondissements-Regtbank, te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris JOHANNES BERVOETS, op Maandag den 3den October 1853, des namiddags ten vijf ure, in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat aldaar, in het openbaar te veilen, en op Maandag den 17den daaraanvolgende, des avonds ten zeven ure, finaal te verkoopen:

No. 1. Eene kapitale BOUWMANSWONING, bestaande in Huizing, Schuur, Stalling, Bakkeet en verdere Getimmerten, benevens 83 Bunders, 67 Roeden en 70 Ellen uitmuntende WEI- en ZAAILANDEN, alles staande en gelegen in den Reigerbergschen Polder, onder de Gemeenten van Rilland en Bath, Eiland Zuid-Beveland, bij het Kadastrale Plan bekend als volgt: de Getimmerten met Landerijen te zamen ter grootte van 61 Bunders, 73 Roeden, 60 Ellen, onder eerstgemelde Gemeente, Sectie D, Nos. 70 tot en met 76, 78 tot en met 88, en diverse partijen Lands, te zamen ter grootte van 21 Bunders, 94 Roeden, 10 Ellen, onder laatstgemelde Gemeente, Sectie B, Nos. 106 tot en met 115 en 192; zijnde dagelijks te bezigtigen; aangeslagen in de Grondlasten, over het jaar 1853, als gebouwd en ongebouwd Eigendom, met *f* 653, en wegens Waterpenningen of Dijklasten, de vijf laatste jaren door elkander gerekend, met *f* 464 jaarlijks; verhuurd aan *Adriaan Blok Az.*, voor *f* 3200 's jaars, en wel, wat aangaat de Zaailanden, tot het rooven van den oogst in 1855; de Weilanden, Hof en Boomgaard *Sint Catharina* daaraan, en de Gebouwen tot den 1sten Maart 1856; de pacht in eens betaald moetende worden op den 1sten Mei, na de expiratie van elk pachtjaar, doch voor het laatste pachtjaar op den 15den Februarij 1856.

No. 2. Een Perceel TIENDEN, in de Gemeente van Bath, Eiland Zuid-Beveland, bezuiden den Langeweg, de Tienden in den hoek van den Heer *van Doorn*, tusschen Sluishoek, Bathsche Kaai en Langeweg, groot 22 Bunders, 33 Roeden, bezeten in, geheven van en gelegen op de gronden, hierboven omschreven, en bij het Kadaster bekend Sectie B, Nos. 106 tot en met 115 en 192, te zamen ter grootte van 21 Bunders, 94 Roeden, 10 Ellen, staande ten name de Erven van wijlen Vrouwe *Adriana Wilhelmina Schorer*; verhuurd aan voornoemden *A. Blok Az.*, tot over den oogst van 1855, voor *f* 170 in het jaar. De betaling der Kooppenningen zal moeten geschieden op den 2den Januarij 1854. Nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris J. BERVOETS, te 's Gravenhage, zoo mede ten huize van den Heer J. KAKEBEEKE, te Goes, en ten Kantore van den Notaris P. VAN DE GRAFT, te Middelburg.

*** Men zal op Dingsdag den 25sten October 1853, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Paradijs*, te Purmerende, ten overstaan van den Notaris S. DE VRIES, presenteren te verkoopen: Eene kapitale HUISMANSWONING, met 24 Bund. en 28 Roeden uitmuntend GRASLAND, staande en gelegen aan den Zuiderweg in de Wijde-Wormer, Kadastraal geteekend Sectie D., No. 48—49, 51, 103 tot en met 113, Verhuurd voor *f* 1300 's jaars. Te aanvaarden den 25sten December 1853. Zijnde inmiddels *uit de Hand te Koop* en te bevragen bij den Notaris *S. de Vries* te Purmerende.

*** VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:

ANTOINETTE BOURIGNON.

EEN BEELD UIT DE KERKELIJKE GESCHIEDENIS DER XVIIde EEUW, door

H. VAN BERKUM.

Schrijver van *de Labadie* en *de Labadisten*. Een deel in gr. 8vo., met Vignet *f* 3,30.

BEATRICE,

OF DE HEDENDAAGSCHE JEZUITEN IN ENGELAND.

DOOR CATHARINA SINCLAIR.

Schrijfster van *Olivia*, *Mathilda enz.* Uit het Engelsch door C. M. MENSING. 2 Dln. in gr. 8vo, met 2 Vignetten *f* 5,60.

ZONDE EN GELOOF,

OF ONTMOETINGEN EN VERHALEN UIT MIJNE EVANGELIEBEDIENING;

door *J. P. VAN BERKUM*,

Predikant te Wolsum. Een Deel in gr. 8vo., met Vignet *f* 2,70.

.... Een Boek, dat een tweeden druk moet beleven. Zondagsblad.

Zie overigens de zeer gunstige beoordeeling in de Tijdspiegel 1853, No. 7, van **Chonia.**

*** Door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven:

HANDBOEK DER ALGEMEENE EN BIJZONDERE

GEZONDHEIDSLEER,

VAN

Dr. Fr. OESTERLEN.

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD EN VOOR GENEESKUNDIGE EN ANDERE BESCHAAFDE LEZERS BEWERKT,

DOOR

Dr. As. Doijer Az. en Dr. G. A. N. Allebé.

MET EENE VOORREDE VAN PROF.

W. VROLIK.

2e Aflevering (Klimaat. — Woningen en openbare Gebouwen, Dorpen en Steden.) *f* 1,85.

Met nog twee afleveringen zal dit Werk compleet zijn.

*** Uitgegeven bij M. H. BINGER & ZONEN, te Amsterdam:

DE GODSDIENSTLEER

DER

GRIEKEN EN ROMEINEN.

EENE HISTORISCHE SCHETS,

DOOR

Dr. M. W. HEFFTER.

Uit het Hoogduitsch Vertaald,

DOOR

D. KOORDERS, Lit. & Theol. Cand.

MET EENE VOORREDE,

VAN

M. C. W. OPZOOMER.

In gr. 8o. Prijs *f* 2,60.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

BRIEVEN

UIT EN OVER DE VEREENIGDE STATEN VAN

NOORD-AMERIKA,

DOOR

JONATHAN.

Uitgegeven met eene Inleiding en Bijschrift,

DOOR

Dr. E. B. SWALUE,

Pred. te Amsterdam.

Met vijf Platen en eene Kaart. Prijs f 3,60.

Dit oorspronkelijk werk geeft op eene eigenaardige en populaire wijze, een algemeen overzigt van Amerika's Geschiedenis, toestand en vooruitzigten, en weet door belangrijke, min bekende bijzonderheden de aandacht te boeijen.

*** Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven, een NIEUW OORSPRONKELIJK Werk, getiteld:

GELOFTE EN TROUW.

EEN FAMILIE ROMAN, DOOR

T. van Westhreene Wz.

2 Deelen in 8o., met twee keurige Vignetten. Prijs *f* 7,20.

Dit werk onderscheidt zich evenzeer door bijzonder schoone inhoud, als door keurige uitvoering. Het wordt door den Uitgever met gerustheid aan alle Beminnaren van *goede*, *degelijke* en *nuttige* lectuur aanbevolen.

Nog ziet bij denzelfden Uitgever het licht:

TOUSSAINT L'OUVERTURE,

DE BEVRIJDER DER NEGERS OP HAÏTY.

NAAR HET ENGELSCH, VAN **J. R. BEARD,**

DOOR ***J. B. RIETSTAP.***

Een Deel in octavo met **zes** fraaije Steendrukplaten. Prijs *f* 3.

Dit uiterst goedkoope werk schetst het leven van dezen beroemden Negerheld, die zijn leven heeft veil gehad voor de bevrijding der Slaven op Haïty.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

1. **HANDLEIDING**

DER

NATUURKUNDE,

DOOR

Dr. J. H. v. d. BROEK.

Met ruim **600** in den text gedrukte *Houtsneê-Figuren*. Compleet in 2 Deelen *f* 14,30.

2. **OVER DEN SPHEROIDAALTOESTAND**

DER

VOCHTEN

OP VERHITTE, GLOEIJENDE EN GESMOLTEN METALEN.

DOOR

Dr. J. H. v. d. BROEK.

60 Cents.

3. **HANDLEIDING**

TOT DE

STELSELMATIGE BESCHRIJVENDE

ONTLEEDKUNDE VAN DEN MENSCH,

DOOR

Dr. J. A. FLES.

Met in den text gedrukte Houtsneê-Figuren.

1e DEEL *f* 4.-.

Het 2e DEEL is ter **perse** en volgt weldra.

4. **LATINAE LOQUENDI FORMULAE**

IN

USUM SCHOLASTICUM,

DOOR

G. DORN SEIFFEN.

65 Cent.

5. **RHYTMICA DOCTRINA**

SIVE PROSODIAE LATINAE APPENDIX,

DOOR

G. DORN SEIFFEN.

80 Cent.

6. **Dr. A. VROLIK**, Verslag van het Verrigte tot herstel van het Nederlandsch Muntwezen. *f* 2,10.

*** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, geven uit:

EENE STAR IN DEN NACHT.

SCHETSEN

uit het laatst der XVe eeuw.

door ELISE,

Schrijfster van „*Hermine.*"

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 7,90.

DE VAL

VAN HET

LAATSTE BOLWERK

DER

PROTESTANTEN IN FRANKRIJK.

La Rochelle in 1627.

door CHONIA.

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 6,75.

HET BEELD

VAN

DIRK RAFELSZ. KAMPHUYZEN,

in de lijst van zijn' tijd,

DE DAGEN DER DORDSCHE SYNODE.

door CHONIA.

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 6,50.

EMMA,

DOOR

EMILIE FLYGARE CARLÉN.

Twee deelen. Met Vignetten. Prijs *f* 5,50.

*** Door den Uitgever G. B. VAN GOOR, te Gouda, wordt met succes gedebiteerd:

DE ONVERMOEIDE SPEELMAKKER,

of volledige verzameling van nuttige en aangename SPELEN, UITSPANNINGEN, LIGCHAAMSOEFENINGEN en andere BEZIGHEDEN.

Zoowel in huis als in de opene lucht.

VOOR JONGENS EN MEISJES.

Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije **HOUTSNEÊ-FIGUREN.**

Eenig in zijne soort mag dit Werkje genoemd worden, en onmisbaar tevens, voor elk die gezonde Ligchaamsbeweging en Oefening van den geest, in uren van uitspanning van wakkere Jongens en Meisjes, nuttig en aangenaam oordeelt. Aan dien deugdelijken inhoud gaat een bevallig uiterlijk gepaard, daar het geheel door vele keurige Houtsneden is versierd. Zonder twijfel maakt deze *Speelmakker* dan ook het beste gezelschap uit, waarmede de jeugd kan kennis maken.

Prijs, Ingenaaid *f* 3,—, in Linnen Band met vergulden Stempels *f* 3,40.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.